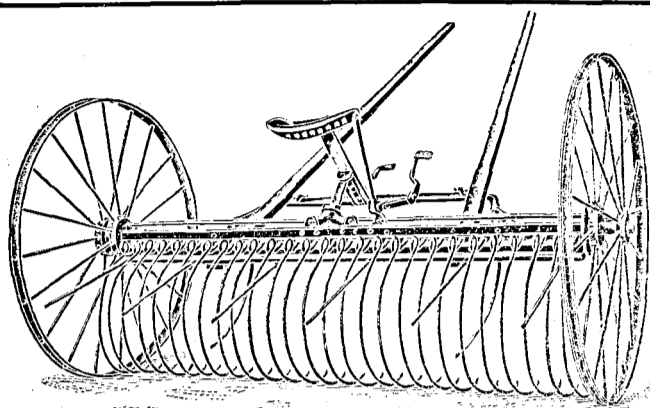

ERDÉLYI GAZDA

XXXVIII. EVFOLYAM.

KOLOZSVÁR, 1906. JULIUS 8.

27. SZAM

KÜHNE E. hazánk legrégebbi mező-**MOSONBAN**
gazdasági gépgyára által

elismert gondos kivitelben szállítanak:

MINDENMŰ EGYSOROS KAPÁLÓESZKÖZÖK,

Columbia Cultivátorok, Herrmann kapálók.

Eredeti Laass-féle 6 soros Kapálógépek,

Burgonyamivelő eszközök,

Szénagereblyék, Szénaforgatók,

„OSBORNE”

kévekötő és marokrakó aratógépek, fűkaszaló gépek, stb.

Főraktár:

Budapest, VI., Váci-körút 57/a.

Fiókraktár:

Temesvár, Gazdaudvar.

Állandó bizományi raktár:

MARTON IGNÁCNÁL KOLOZSVÁR, FERENCZ-JÓZSEF-ÚT 3.

1672

GANZ és TÁRSA

vasöntő- és gépgyár
részvénytársulat
BUDAPESTEN.

Elektromos világító és erőátviteli berendezések egyen- és váltakozó áramra Kolibri ivilámpák Brilláns ivilámpák reklámcélokra

Elektromos üzem berendezése uradalmakban és gazdaságokban. Meglévő üzemi berendezések átalakítása.

Elektromos üzemi szivattyúk, tejgazdasági berendezések, emelőgépek, ventilátorok, mezői vasutak, szántó-, cséplő-, aprító- és takarmányozó berendezések.

Motorok benzin-, spiritusz-, gáz-, szivó-gáz- és kohógáz-üzemre minden nagyságban 3000 lóerőig. Üzemköltség: 1 $\frac{1}{2}$ - 2 $\frac{1}{2}$ fillér lóerőnként és óránként.

Emelődaruk kézi-, gőz-, petroleum- vagy elektromos hajtásra.

1719

Árjegyzékekkel és költségvetésekkel szívesen szolgálunk.

Közúti hengerlőgépek gőzekék. Gőzmotoros személyszállító vasutikocsik kis és nagyvasutak számára.

Mindenféle vasúti kocsik személy- és teherszállításra. Vasúti felszerelések. Kéregöntésű kerékek (Griffin rendszere).

Hengerszék malmok számára, kéregöntött hengerekkel. Mindenféle malomgép. Egész malmok berendezése és felszerelése.

Brikettsajtók szén, fűrészpor s effélék briketkezésére.

Turbinák minden egyes esetben a helyi szükségletnek megfelelően szerkesztve, tehát az elérhető legnagyobb hatásfok biztosításával.

Speciális gépek a papír- és cellulózgyártáshoz. Transzmissziók. Füst-mésző készülékek. Gyári berendezések.

Mint gyakornok

helyet keres f. évi aug. 1-től magyar vidéken, kisebb vagy nagyobb birtokon egy 16 éves, német ajku, keresztény, testileg jól fejlődött ifjú, ki a szakiskola 4 osztályát végezte azon célból, hogy a gazdasági középiskolába való felvételre szükséges egyévi gyakorlatot elsajátítsa. Ajánlatok a követelések megjelölése o o mellett intézendők o o

Schiel Róza papírgyárhoz
Nagyszébenben.

1766

Gőzcséplőkészletek, 2 $\frac{1}{2}$ -től 12 lóerőig, Benzinmotorok, Szalmaprések gőzhajtásra. Aratógépek és egyéb

Mezőgazdasági gépek

legujabb szerkezetben és legjobb kivitelben kaphatók

1458

A m. kir. államvasutak gépgyárának vezérügynökségénél

Budapest, V. kerület, Váci-körút 32. szám

Árjegyzéket és költségvetést kívánatra ingyen és bérmentve küldünk.

Erdélyi képviselő: WESSEL LEÓ Kolozsvár, New-York-szálloda.

HEUCKE A. GŐZEKEGYÁR

HAUSNEINDORF-I

magyarországi
vezérképviselősége:

Budapest,
VI., Teréz-körút 31.

1707.

CLAYTON & SHUTTLEWORTH,
Budape st, Váci-körút 63.
Által a leg utányosabb árak mellett ajánljátanak:
Locomobil és gőzcséplőgépek,
szalmakazalozók, járgány-cséplőgépek, löhero-cséplők, tisztító-rosták, kólkolyozók, kaszáló- és aratógépek, szénagyűjtők, toronák, sorvetőgépek, Planot jr. kapálók, szec. kavágók, repavágók, kukoricza-morzsolók, darálók, őrlőmalmok, egyetemes eczél-ekék, 2- és 3-vasu ekék és minden egyéb gazdasági gépek.

1242

Törlesztő kölcsönök.

AZ

Erdélyrészi Magyar Jelzálog Hitelbank
Részvénytársaságnál
Kolozsvárott, Rózsa-utca 1. sz. (emelet.)

igen előnyös feltételű törlesztő kölcsönök kaphatók föld-birtokok és városi bérházakra

Kölcsönkérvényekhez melléklendők: a legutóbbi hitelesített telekkönyvi kivonat és a hitelesített kataszteri birtokiv — Bérházaknál a telekkönyv, házberadó vallomás hitelesítve és az épület vázrajza. — Kölcsönök 400 koronától kezdődőleg bármily magas összegig kaphatók. — Becslési költség csak nagy összegű kölcsönöknél számítatik, kisebbeknél az eljárás díjmentes. — Ügynökök közvetítésére nincs szükség, miután mindennemű felvilágosítással készséggel szolgál az

Igazgatóság.

Hivatalos órák d. e. 9—1 óráig.

1501

Gyors és olcsó lebonyolítás.

Teljes 100-as árfolyam.

Előnyös feltételek.

Cséplőgép-tulajdonosok!

A belügyminiszteri 1903/73565. o o sz. rendelettel előirt o o

mentőszekrények

gőzgépekhez kemény fából teljesen felszerelve 30 koronáért, járgánygépekhez pléhdobozban 6 kor.-ért, beszerezhetők a

Magyar orvosi műszertárban
— orvosi műszerek, kötszerek, és sérvkötők gyára —
Budapest. VII., Kerepesi-út 32.
Pótláshoz szükséges egyes szerek jutányos árért szállítanak. 1752

Gazdasági kereskedelmi és ipar-bank Részvény-Társaság
BUDAPESTEN, ERZSÉBET-KÖRÚT 35.
Telefon 149. Postatakpztri Cheque számla: 15603
Cheque számla: a Magy. Ieszámlit. és pénzváltó-banknál

BANKOSZTÁLYA
utján törlesztéses jelzálogkölcsönt földbirtokokra, továbbá városi bérházakra legelőnyösebb feltételek mellett és leggyorsabban bonyolít le az érték legmagasabb arányáig. Megkeresésnél beküldendő a telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokiv.

VÁLTÓ.
kölcsönt gazdáknak, birtokosoknak, gazdatiszteknek.

KÖLCSÖNT
sorsjegyekre, értékpapírokra és vidéki takarékpénztári részvényekre a legelőnyösebb módon eszközöl.

Árjegyzék, költségvetés és szakszerű felvilágosítás ingyen.

Gazdasági egyesületeknek, valamint községi szövetkezeteknek tömeges megrendelésnél rendkívül kedvezményes árak és feltételek.

GÉPOSZTÁLYA
utján szállit csakis elsőrendű gyártmányban legkedvezőbb fizetési feltételek mellett:

Gazdasági gépeket,
Gőzcséplő-készleteket,
Tolókerek-rendszerű vetőgépeket,
Egyetemes acél-ekéket,
Gazdasági malomberendezéseket,
Tejgazdasági gépeket,
Fűrészgári berendezéseket.
Szecskavágókat,
Repavágókat,
Morzsolókat,
Darálókat stb.

Tejgazdasági, baromfitenyésztés-gépek és eszközök, tejelepek, ozukor-, szesz- és keményítő-gyárak berendezése, Mútrágya, erőtakarmanyok Derbymelassa, zsák, ponyva stb. stb.

DUNKY FIVÉREK

CS. ÉS KIR. UDVARI FÉNYKÉPÉSZEK

ajánlják a mai kor igényeinek megfelelően berendezett műtermüket a nagyérdemű közönség becses figyelmébe.

Műtermek vannak:

Kolozsvár Miskolc
Mátyás király-tér 10. Városház-tér 20.

Dés S.-A.-Ujhely
Felső-sétátér. Főtér 9.

1729 **Sárospatak**
Kossuth Lajos-u. 70.

NAY és RÓNA

Gép, fecskendő és szállítóeszközgyár.

Központ:

BUDAPEST, V., KÁLMÁN-UTCA 15.

Taligák, szállító-eszközök bármely építkezés, gazdaság 1727 és iparüzem számára.

Diaphragma-szivattyúk. Fecskendők.
Emelő-szerszámok. Vasuti szerszámok.

Mindenféle műszaki és gazdasági kellékből állandó nagyraktár.

Tessék ajánlatot kérni. Telefon.

Hatása biztos!

Páratlan a maga nemében!

Ajánlattal és prospektussal szivesen szolgálnak egyedüli gyárosai:

Lutz Ede és Társa
festékgyárak

1755. III.
Budapest, VII., Órnagy-utca 4.

Mindennemű. vízben oldható és szavatolt beltartalmú **mútrágyafélék**, ugymint: csontliszt és ásványi szuperfoszfátok, valamint a tavaszi vetések trágyázására alkalmas különböző: nitrogén és káli tartalmu szuperfoszfátok és chilisalétram a legjobb minőségben és a legkedvezőbb feltételek mellett kaphatók a:

Zalathnai Kénkovand-IPar Részvénytársaságnál

Központi irodája: BUDAPESTEN, V. ker., Mádor-utca 4. szám, a hová a rendelések és mindennemű kérdezősködések intézendők.

(1477)

ERDÉLYI GAZDA

AZ „E. G. E.” TAGJAI INGYEN KAPJÁK
ELŐF. ÁR: 1 ÉVRE 12 KOR., 1/2 ÉVRE 6 KOR.
1/4 ÉVRE 3 KOR. EGY SZÁM 24 FILL.

AZ ERDÉLYI GAZDASÁGI EGYLET-, ERDÉLYRÉSZI GAZDASÁGI EGYESÜLET ÉS AZ
ERDÉLYRÉSZI KERTÉSZETI EGYESÜLET HIVATALOS KÖZLÖNYE.
MEGJELENIK MINDEN VASARNAP.

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
KOLOZSVÁR, PETŐFI-UTCA 7. SZÁM.
MINDEN KÜLDEMÉNY ODA INTÉZENDŐ.

TARTALOM:

Önálló eredeti cikkek:

Termeljünk két kalászt. —r.—s.	329
A jégvert vetések kezelése.	330
A székely lóról.	331
Borbetegségek és borhibák. II. Dr. Baintner Ferencz.	332

Kormányintézkedések:

Utmutatás a ragadós szájs- és körömfájás el- leni védekezésére.	333

Tárca:

Le Play. I. Géczse Sarolta	330

Egyleti élet:

Meghívó.	334

Vegyes közlemények.

	334

Mírdetések

Termeljünk két kalászt . . .

Maholnap megpendül a kasza meg a sarló hazarészünk mezőin is, s ha addig nagyobb bajok nem lesznek, bő markokat sűrűn rakhat maga után a marokszedő ember, így hát alig lehetvén panaszunk az ideai termésre, talán nem tetszik mégis panaszkodásnak, ha a fenti, már-már antik jelszót írom ki cikkem elejére, hogy »termeljünk két kalászt« . . . miután az idén bizonyára megterem. (képletesen mondva) másfél kalászt ott, ahol eddig, vagy régen »csak egy termett!«

Az »Erdélyi Gazda« február—márciusi számaiban hazarészünk sok gyakorlati gazdája és szakírója tollából jelent meg egy közleménysorozat, amelyekből, hacsak pl. a gabonatermelést szakítjuk is ki, sok sorból elő tűnik szántóföldeink aránylag kevés hozamának a panasz. Rögtön kapaszkodhatunk is mentőszálba, hogy sok helyünkön a klimatikus, talaj s más viszonyok is okozzák, hogy bizony még az ősidők óta termelt gabonafélékből sem lehet több hozamot előteremteni.

Csakhogy a mezőgazdasági tudomány és észszerű gyakorlat mai állása mellett ezek a kivételes »rossz helyek« mind kisebb térre szorulhatnak, mert talajjavítási, műtrágyázási fogásokkal, jobb eszközökkel, megfelelő fajtákkal minden »bergengőciának« eltalálhatják a kielégítő hozamot adó üzemi s művelési módját.

Hál' Istennek mind könnyebbé válik már ez, hiszen a kolozsmonostori, fogarasi, algyógyi stb. állami példákon kívül, a sok közül a drassói, marosnémeti, kolosborsai, szamosfalvi, m.-gorbói, szászfenesi, bonchidai, radnóti, gernyeszegi stb. stb. uradalmi példák is mutatják, hogy kisebb-nagyobb erővel — sokszor igazán nehéz talaj vagy égalji viszonyok alatt sikerül a »három kalászt« is kitermelni és állandósítani. Sajnos, a jó példa területek csak tizedtöredékei az erdélyrészi szántóföldi területnek, amelynek, pl. a gabona átlagtermés számai többször állanak az ország termésátlagszámaiban hátrább, mint pl. az igazán silányabb talaju »felvidék«-en. S mindjárt itt kell leszögezmem, hogy ez a változatosság is csak azért van, mert a kat. holdankénti kielégítő hozamot a két tucatnyi jól kezelt uradalmon kívül a »szász te-

rületek« helyesebb földművelési módja eredményezte! Majdnem igazolásul hozhatom fel, hogy a kolozsvármegyei gazdasági szakosztály az idénre tervez a szász földre egy kisgazdákból álló tanulmányi kirándulást, mert érzik itt: hogy erdélyi jobb gazdálkodást elsősorban itt tanulhatunk — kivált a kisgazdák!

A példaadásban és a jobb földművelés tanításában az állam már régen megteszi kötelességét: több mint 30 éve bocsájt rajokat, tanult gazdákat a monostori gazd. intézet, ez évről-évre fejlődött, de haladt is a korkivánalmakkal, s ma oly átalakulásokon megy keresztül, hogy az évek óta nyilvánuló korszellem kívánta »akadémiai« nivót is jól megérheti; kisebb gazdákat nevelnek az algyógyi, csikszeredai, földvári, medgyesi állami s szász iskolák; az utolsó 10 évben éppen Darányi Ignác hathatós felkarolása révén, sok nyomot hagyott a nép legszélesebb rétegeiben a téli népies gazdasági vándortanítás. Volt tehát ige, cselekedet, példa, segítség elég: s bizony csak 1—2 vonalnyi a haladás s csak helyenkénti!

Mert szűk a látáskörünk, keskeny pályákon mozgunk: nem tudunk előre számítani, de talán számolni sem! Uj gazdálkodásunkban főelv legyen, a helyesebb termelés, üzemi arányok beállítása, a földművelés megjavítása s az állattenyésztésnek lehető tokra való kiterjesztése.

Maradjunk a 2-ik pontnál. Tehát minden eszközzel termeljünk két kalászt ott, ahol eddig s régen csak egy termett! Milyenképpen? az Erdélyi Gazda hivatolt számaiban sok jó szó esett erről. Helyesebb vetésforgók, célszerű földművelés, rendszeres trágyázás az *alapsfeltételek*: megfelelő növényfajták alkalmazása, azoknak leghevesebb művelési módjai, praktikus betakarítási s terményfelhasználási eljárások alkalmazása, műtrágya receptek megállapítása, új gépek kipróbálása stb. stb. részlet kérdések. Mezőinken ma is történik e téren itt-ott valami, de kevés kivétellel csak *tapogatódzások*.

Az »Erdélyi Gazda«-nak már jelzett közleménysorozatában általános lett az a vélemény, hogy miután a magyaróvári orsz. növénytermelési kísérleti állomástól oly távol vagyunk: hazarészünkbe is kellene

— Jobb és —
megbízhatóbb
— magvakat —

nem is ajánlhatunk,
— mint a minőket —

32 év óta

Mauthner
Ödön

császári és királyi udvari
magkereskedésében

BUDAPESTEN

kaphat. 1002

Permetezéshez

Ajánlunk szavatolás mellett permetezőket, kénporfúvókat, vegy-
tisztá rézgálicot, szublimált kénport, dr. Aschenbrandt-féle
bordói- és rézkénport, raffiaháncsot, jutafonalat a legjutá-

nyosabb áron. — Kivánatra árjegyzéket ingyen és bérmentve küldünk.

Magyar Mezőgazdák Szövetkezete, Budapest, V. Alkotmány-utca 31.

egy oly állami kísérleti állomás, a mely aztán az eddig elszórt kísérleteket, tapasztalásokat egységesen szervezné, irányítaná, a kisembereket oktatóná, s vidékenként, tájanként avagy csak egy jellegzetű völgyenként éppen az érdekelt gazdákkal történt kísérletezések után a fenti növénytermelési részlet kérdésekben általános tájékoztatásokat, irányelveket állapítana meg. Ha célszerű és egységes kísérletek után szerzett tapasztalatok beválnak, lassanként rájuk kap a szélesebb gazdaréteg is: s el kell azt érünk az egész országban, hogy az áldott magyar föld bővebben fogja táplálni gyermekeit: ha meg is szolgálnak érte.

Örömmel olvashatjuk e lapban, hogy Darányi Ignác méltányolva az Erdélyi Gazdasági Egylet törekvéset, leküldi hozzáunk szakemberét, a hazai földmivelés régi ismerőjét, Cserháti Sándort, hogy egy értekezleten az erdélyrészi növénytermelési kísérleti állomás eszméjét beszélje meg. Jelenjünk meg ezen az értekezleten minél többen, mutassuk meg már az első fontos lépésnél, hogy igazán törődünk saját érdekünkkel, a mi reánk tekintő népünkkel, szeretett hazarészünk — tehát országunk boldogulásával.

—r.—s

A jégvert vetések kezelése.

A sajnos nagyon gyakran előforduló jégverés kényszeríti a gazdát azon kérdéssel foglalkozni, hogy mi módon csökkenthető a jégverés okozta kár. A biztosítás ugyan a legbiztosabb módja a kár csökkentésének, ennek dacára azonban oda kell törekedni, hogy a jégvert táblák több-kevesebb hasznot adjanak még abban az évben.

A jégverés okozta kár, melyet a szél még nagyobbít, nem okozza mindig a növények elértéktelenedését. Ha a jégokozta sérü-

lések nem igen nagyok és nem nagyszámúak, akkor azok rövid idő múlva behegednek, erre csak akkor nem lehet számítani, ha a jégverés oly nagymérvű volt, hogy a növény zöldrészének legnagyobb része tönkre ment, ez esetben csak új vetéssel lehet csökkenteni a kárt. A kár nagyságára befolyással van a jégverés ideje is, minél fiatalabbak a növények, annál inkább lehet remélni, hogy a kárt kiheverik, másrészt, ha közvetlen aratás előtt éri a növényeket a jég, kevesebb a kár, mintha a legnagyobb növekedés ideje alkalmával következik az be. A jégvert vetések kezelését a „Hannoversche Land und Forstwirtschaftliche Zeitung“ után a következőkben közöljük:

1. *Gabona.* Az eljárás aszerint módosul, hogy mikor fordul elő a jégverés, ha még zsenge korában veri el a jég a gabonát, akkor ez rövid idő alatt oldalhajításokat hoz. Hogy ez minél nagyobb mértékben történjék, szükséges a jégvert részeket lekaszálni, hogy az összes növényi nedvek az új hajítások képzésére fordíttassanak. A lekaszált részeket el kell távolítani és fel lehet takarmányozni. Ha a talajt a jég vagy eső nagyon megdönti, akkor a táblát a lekaszalás után azonnal erősen meg kell boronálni. Ajánlatos az ilyen vetést chilisalétrómmal felültrágyázni. Ha közvetlen virágzás előtt vagy virágzásban éri a jég a gabonát, akkor nem marad más hátra, mint azt lekaszálni és a táblát újra bevetni. Csak későn vetett árpa képez e tekintetben kivételt mert ez ekkor is a fentemlített módon kezelendő, azaz kaszalás után a tábla nem vetendő be újból. Ha a gabonát virágzás után veri el a jég, akkor a teendők aszerint módosulnak, amint a jég a kalászokat a földre pacsolta vagy pedig csak a földre fektette. Az első esetben nem marad más hátra, mint a gabonát lekaszálni, feltakarmányozni, alomul használni, vagy pedig zöldtrágyául a következő növény alá alászántani. A második esetben, ha a jég az összes kalászokat a földre verte is, érintetlenül kell hagyni a vetést, feltéve, hogy a földfeletti részek a gyökérzetel összefüggésben vannak. A növények nem hálnak el, mert a nedvkeringés nem szünetel, a magvak lassankint kiképződnek és mérsé-

kelt termést szolgálnak. Az egyes gabonafélékre megjegyzendő:

Buza: Ha a buzát akkor veri le a jég, mikor az legfeljebb 90 cm magas, akkor még a kalász nagyon mélyen ül, közvetlen a föld színe felett. Ha ilyenkor a kalász fölött éri a buzát a jég, akkor az nem tud szárba indulni, ez esetben ajánlatos a buzát a jégveréses helyek alatt lekaszálni.

Ha a kalászok olyan magasan vannak már, hogy a zuzódások a szárt a kalászok alatt érik, akkor a gabonát le kell aratni, hogy új hajítások keletkezessenek. Ha közvetlen kalászhányás előtt éri a gabonát a jég és közvetlen a kalász fölött zuzza meg a szárt, akkor nem kell bántani a buzatáblát, mert a kalászt oldalvást törí át a levélhüvely, valamint jó termésre azonban ez esetben se lehet számítani. Ha azonban a kalász alatt zuzza meg a jég a szárt, akkor a vetést le kell kaszálni.

Rosz. Ha a rozst a jégverés kalászhányás előtt éri, le kell kaszálni, hogy új hajítások keletkezzenek. Ha virágzaskor éri a jég, akkor fel kell szántani és a táblát más növényvel bevetni. A virágzás után ért jégverést a rozs kibírja, hacsak nem verte a jég a kalászokat a földre.

Árpa. Valamennyi gabonaféle között ez hajt ki legkönnyebben újból. A virágzás elmultáig mindig keletkeznek új hajítások, ezért az ezen idő alatt előforduló jégverés után az árpát le kell kaszálni, hogy új hajítások keletkezzenek. Ha az elvirágzás után jön a jég, akkor a magvak ki fognak képződni, hacsak nem nagyon nagy volt a jég, a minőség azonban gyengébb lesz.

Zab. A bugák megjelenése előtt egészen úgy kezelendő, mint az árpa. Ezen időn túl az elvirágzásig jégverés után, feltéve, hogy nincs alája lóhere vetve, le kell kaszálni és újból felszántani. Elvirágzás után úgy kezelendő, mint a többi gabona.

2. *A gabona alá vetett növények.* Ha a gabona herének vagy herefüvesnek védőnövényül szolgált, akkor célszerű a gabonát lekaszálni, mert ekkor a takarmány részben csökkenti a kárt, ha azonban oly korán volt a jég, hogy a zsenge növényeket a földre pas-

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ TÁRCAJA.

Le Play.¹

Irta: Geöcze Sarolta.

I.

Franciaország június hóban az egész művelt világ részvételével egyik legnemesebb fiának emlékét *Le Play* F. születésének 100-dik évfordulóját ünnepli. A nagy szociológusét, ki a harmadik császárság fénykorában, mikor a politikai siker, az udvar fénye s az anyagi föllendülés az egész nemzetet elkápráztatta s elbizakodottá tette, tisztán látó szemmel először ismerte föl a ragyogó főlcsin alatt a belső rothadást, mely Szedánhoz s a commune őrvjögéséhez vezetett. Franciaországban ő ismerte föl először azt, hogy a nagy forradalom csak rombolni tudott, alkotni nem; fölszabadította a társadalmi erőket, de azokat megzabolázni nem bírta; az egyenlőség örve alatt megszülette a centralizációt, mely a helyi önkormányzat eltírása, a szabadság megfojtója s a burokratizmus révén a korrupció melegágya lett. A *Szabadság, Egyenlőség, Testvériség*.

¹ A Magyar Gazdák Szemléjéből.

ség jelszavai még ott ragyogtak a középületeken; de az intézmények e mámorító jelszók meghazudtolásai voltak. Azonban a Kaszszandrak sorsa mindig ugyanaz, *Le Play* hiába jósolta meg a közeli katasztrófát; hiába hirdette az erkölcsi megújulás szükségét a nemzeti élet minden ágában — a családban, a munka terén s a közéletben — elvakult nemzete nem hallgatott rá: a katasztrófa bekövetkezett.

Jóslatait a nemzeti szerencsétlenségek igazolták. Franciaországot ellenséges seregek özönlötték el; a francia hadsereg demoralizálva, a második császárság összeomolva, Franciaország megsemmisülve; Páris ostrom alatt, a falon kívül ellenség, belül polgárháború s a commune őrvjögése; a jók csüggedve, fejüket vesztve. Szörnyű elégtétel volt ez *Le Play*nek.

De aki a veszedelmet megjósolta, a rettenetes szenvedések idején egyedül ő nem vesztette el hitét hazája jövőjében; most ő biztatta csüggedő nemzetét, hogy még mindent vissza lehet szerezni, mert „Isten úgy akarta, hogy a nemzetek meggyógyulhassanak.“ De csak úgy, ha erkölcsükben megtisztulnak. *Le Play* a nemzeti szerencsétlenség idején hivatalos állásról lemond hogy

egyedül a közjónak s nemzete erkölcsi megújulásának élhessen. Biztat, bátorít, békit, csillapít; mindent elkövet, hogy a jóakarúakat egyesítse. A társadalmi reformról könyvet könyv után ad ki, miket ezerszámra kapkodnak el. 1870-ben az *Organisation du Travail*-t,¹ melyben a társadalmi béke helyreállításának föltételeit, főként a szétépett erkölcsi kapcsolatok följújtását jelölte meg. 1874-ben az *Organisation de la Famille*-t, melyben az egyenlő örökösödésnek a családok anyagi boldogulására s szaporaságára való romboló hatását írja le s a végrendelkezési szabadságot sürgeti. A *Constitution de L'Angleterre*-ben az angol társadalom példáját állítja hanyatló nemzete elé. A *Réforme Sociale en France* ból 1878 ig négy új bővített kiadást rendez sajtó alá. 1879-ben az *Ouvriers Européens*-t adja ki újra, bővítve, átdolgozva, kifejtve a munkásmonografiákból² levonható ama szociológiai igazságokat, mik-

¹ Magyarul: A Munkásviszonyok Reformja cím alatt a M. Tud. Akadémia adta ki, Geöcze S. fordításában, *Le Play* életrajzával s tanításának rövid vázlatával.

² Egyik ily monografia a Tiszamenti Jobbágyléteviszonyairól ad a legaprólékosabb részletekig hí rajzot; ez magyarra fordítva, a Munkásviszonyok Reformja függeléké gyanánt jelent meg az Akadémia kiadásában.

Kolozsvári Takarékpénztár és Hitelbank R. t.

Teljesen befizetett alaptőkéje 1.200.000 korona.

Kolozsvárt, Mátyás- király-tér, 7. sz. saját házában.

Botételeket előnyös feltételek mellett fogad el könyvecskékre, vagy folyószámlára és azokat folmondás nélkül fizeti vissza.

Váltókat olcsón számítól le.

Előleget ad értékpapírokra és kézi zálogra.

(1007.)

Jelzálogos kölcsönöket nyújt földbirtokokra és kolozsvári házakra. Törlesztés kölcsönöket közvetít a Hazai Takarékpénztár részére.

Árúraktárat (a pályaudvar mellett) olcsón kezelik a betárolt árukat és azokra előleget adnak. Ugyanott kölcsönzések is kaphatók.

kolta vagy beiszapolta, célszerű lesz a táblát újból bevetni. Ha a védőnövény elvirágzása után fordul elő a jégverés, akkor az eljárás a szerint módosul, hogy a gazdaságra a gabona vagy a takarmány fontosabb. Első esetben érintetlenül hagyandó, a második esetben lekaszálandó. Az utóbbi különösen akkor ajánlható, ha a szénatermés nagyon gyenge volt.

3. *A hüvelyesek.* A hüvelyesek lekaszálása után nem hajtának ki újból, ellenben a megseült növények, a paszuly kivételével, a levél hónaljából újabb hajtásokat hoznak, melyek virágoznak és termést adnak, ezért ha a jégverés egészen tönkre nem tette a vetést, az továbbra érintetlenül meghagyandó. A paszuly még akkor is virágozik és magot köt, ha a szár csak néhány szállal fog össze a hevert részszelet.

4. *Répa.* Ha zsenge korában érte a répát a jég, akkor az kiszántandó és újból vetendő, ha később éri a répát a jég, akkor az meghagyandó, mert az új leveleket hoz, ami azonban a termés rovására megy.

5. *Burgonya.* A kár itt főleg onnét származik, hogy a jégvert bokrok a gumó rovására új hajtásokat hoznak, miáltal a termés csökken. A szár levágása azonban nem ajánlatos.

6. *Takarmányos területeket és réteket jégverés után azonnal le kell kaszálni.*

A jégverés miatt felszántott területekbe vethető májusban árpa, zabos búkköny, tengeri len, hazai burgonya, mohar, cukor- és takarmányrépa; júniusban hazai tengeri, csalamádé, mohar, pohánka, csibehur; júliusban csalamádé, mohar, borsó takarmánynak, pohánka, csibehur; augusztusban mohar és mustár takarmánynak.

A székely lóról.

Az „Erdélyi Gazda“ f. évi 21-ik számában „A székely lótenyésztésről“ című közleményében Pálffy Gyula leírja, hogy milyen volt a székely ló. Ezzel a cikkel behatóan foglalkozik az *Allattenyésztési és Tejgazdasági Lapok* utolsó számában lapunknak is jeles munkatársa, *Hadviger* Albert, aki a következőket írja:

Pálffy — leírását „portrait“-nak nevezi

— és mondhatom, hogy abban a néhány sorban ez oly tökéletes, hogy én, mint aki szintén láttam az igazi székely lovat — ezt a mindennapos és a megszokás által közönségesse vált „portrait“ jelzőt kicsinylem rá.

Keretében meglevő művészi képnek lehetne talán ezt a leírást nevezni — ha már hasonlattal kell élni — még pedig olyan, amely amilyen kellemes benyomást tesz az igazi lókedvelő és lóismerőre, épp oly fájdalmas visszahatású abban, hogy a székely ló már csak *ilyen* volt.

Tehát ma már nincs ilyen ló s ez a becses fajta rövid idő alatt kiveszett, degenerálódott?

Ha így van, ennek okát a megváltozott gazdasági viszonyokban könnyű volna megtalálni, mert a székelylovat nemcsak az eredeti vérbeni tiszta tenyésztés, hanem az élet viszonyok s a módok, melyekben tenyésztették és neveltették, tették olyanná, amilyen volt, amint a Pálffy ur leírását környező érdekes keret is kiemeli.

Szó szerint idézve Pálffy cikkét, a következőképpen folytatja *Hadviger*:

Valóban ilyen volt a székely ló és pedig nem is olyan régen, hiszen még most javaiban levő emberek is emlékezhetünk rá, nemkülönben arra is, hogy az ebből a fajtából betanított és behajtott rendes tartásban részesülő fogatokkal naponta 80—100 kilométeres utakat téve, meg se látszott a lovakon. Gazdaságban fuvarozásokra, boronáláson épp úgy megállották helyüket, mint amily páratlanok voltak nyereg alatt.

Edzettségük, kitartóságuk s igénytelenységük s szilárd szervezetük csakugyan elpusztíthatatlanná tették őket.

Éppen ezért, mert ilyen ez a fajta — nem is pusztult ki egészen és a „volt“ jelzőt ha — elég sajnós — általánosságban lehet is alkalmazni, a maga eredetiségében ennek a fajtának magja még megtalálható, — tehát ez a becses lófajta még megtekinthető volna. És megmentéséről lévén szó, természetesen ez *csakis a tiszta vérbeni továbbtenyésztés* fő elvén alapulhat. Hiszen a Pálffy ur leírásában elősorolt jellegzetes küllemetani sajátságok úgy egyenként, mint a maguk összesé-

gében *ilyen lónál* csak előnyösek, tehát: *keresztelés általi javításra nem szorulnak*, de a tisztavérbeni tenyésztés mellett meg kell szüntetni azokat az okokat, melyek ezek a maga nemében páratlan lófajta jellegzetes tulajdonságainak degenerálását oly rohamosan előidézték vagyis: meg kell nézni a Pálffy ur által adott kép keretét: *azokat az életviszonyokat, melyek között az igazi székely ló tenyésztett és úgy folytatni a tisztavérbeni továbbtenyésztést, a még található arravaló egyedekkel.*

Ha ezt a keretet nem tudjuk megadni, — más fajták vérkeverésével lehet az eredeti székelyló anyagból sok mindent: jót, eresszat csinálni, de az igazi székely ló elveszett.

Pálffy ur siralma kontrasztképpen állítja oda remek képéhez a székely lónak Nonius-sali keresztelését. Hát ez is igaz lehet s az is megeshetik, hogy szerinte az ilyen lovak egy pár hónapi kucsirozás után „*térdre esve*“ kérnek bocsánatot, bevállván, hogy bizony ők nem székely lovak, hanem afféle kormánybiztosi „*kreaturák*“, — noha e sorok írójának már volt egy ilyen Nonius keresztelésből származott a maga nemében igazán kitűnő lóva, mely 3½ éves korától, a mikor vételára 110 frt volt — 3 éven át hegyen-völgyöni 85—90 kiló súlyali lovaglás után sem esett térdre, sőt gazdája sajnálatára 500 koronáért galoppozott más tulajdonoshoz — honnan később 1200 koronáért cserélt gazdát, — de a mint ő maga nem tudta, gazdája sem állította soha, hogy ez „székely ló“ — annyira elütött küllemében a Pálffy ur által leírt székely lótól. Hanem meglehet, hogy az élet körülményei, melyek közt nekedett, voltak ennek a lónak olyanok, hogy megedzették s előnyösen fejlődött.

Tudjuk, hogy az állattenyésztésben a keresztelésnek sarkalatos szabálya az, hogy a *keresztendő egyedek lehetőleg úgy külső mint belső sajátságaikban, tulajdonaikban egymáshoz hasonlítsanak.* Merőben ellentétes és nagy eltéréseket ne tüntessenek fel. Mert különben torz eredmény jöhet ki. Hosszu időn, generációkon át kifejtett egyedi sajátságok egy csapásra nem alakíthatók át. Nos a ki összehasonlítja a Noniust a Pálffy ur székely lovával, nem csudálkozik ha Pálffy ur erről

nek befogadására a társadalom a mű első megjelenésekor, egy negyedszázaddal előbb, még nem volt megérve.

A társadalom boldogulásának lényeges feltételeit 1881-ben a *Constitution Essentielle du l'Humanité* -ben foglalta össze. Közben megalakítja a társadalmi békeligát *Unions de le Pai Sociale* név alatt, annak bel- és külföldön utolsó lehelleltéig³ apostoli buzgalommal toboroz hivatelt s a művelt országok legjobbait egyesíti közös eljárásra; a tagok száma egy-két év alatt 4000-re szaporodik, a szív és lélek javából. Eszméi s nemes életfelfogása terjesztésére tanítványai halála után indították meg a *Réforme Sociale* című folyóiratot, mely ma az egész világon el van terjedve, Le Play követői között szellemi kapcsolánt szolgál s melyben a fölvetődő társadalmi kérdéseket az ő szellemében vizsgálják.

Le Play, mint minden igazán nagy ember, önfeláldozóan szerette nemzetét; s ha annak hibáit nálánál senki tisztában nem látta és kiméletlenebbül nem ostromozta, viszont rendületlenül hitt jövőjében; de megifjulását erkölcsi megújulásától, vagyis a tiz parancsolat erkölcsi alapjára való visszatérésétől tette függővé.

³ 1882 április 5-én hunyt el.

Nemzete önzetlen, hű fiai, a nacionalisták, Le Play fölfogását magukévá tették. Sajnos, a századvég materializmusa, melynek nemzetromboló veszedelmétől először ő intette nemzetét, annak többségét hatalmába kerítette s szolgálkúvé tette a centralizált hatalommal szemben, mely a zsiros koncokat osztogatta; de elridegítette a viszonyt a társadalmi osztályok között is s ezzel a nemzetellenes szociáldemokráciát növelte nagygyá; ami annál könnyebben ment, minthogy az egyenlő örökösödés következtében, melynek veszélyeitől Le Play nemzetét annyiszor óva intette, a kis- és középbirtok ott is szétmorzsolódott; de tönkrement a kisipar és kiskereskedelem is s ezzel a nemzetföntartó legbecsesebb rétegek proletárizálódtak.

E két tényező romboló hatását betetétzte szerencsétlen közoktatási politikájával maga az állam, mely az iskolából a vallással a családdal s a társadalom egyik legerősebb tartóoszlopát és összetartó vakolatját lökte ki. A család bomlása ijesztő mérveket öltött, ezzel lépést tart a faj meddősége, mely a franciát a kiháló nemzetek sorába juttatja; csökken maga az anyagi gyarapodás is; s a társadalmi elégtelenség nőttön-nő; az alsó néptömegeket a nemzetközi szocializmus centrifugális ereje a haza megtagadására ösztönzi.

A kormányon radikálisok ülnek, kik egymásután vetik ki az ország hajójából a vallási békét, a felekezeti iskolákat, rést ütve ezzel a vallás- és tanszabadságon s nem veszik észre, hogy e közben a hajó egyre gyöngül, egyre több léket kap s egyre beljebb sodródik az örvénybe.

A *grande nation* egykori prestige-e szétfoszlott s a világ első nemzete, az önrendelkezésnek egy emberöltője alatt, a másodrangu hatalmak sorába süllyedt s még ott sem áll legelő. Mint egykor a zsidó nemzet irtózatosan lakolt azért, hogy prófétáira nem hallgatott, úgy ma a francia. Leghívebb fia intelmeire süket maradt s most ime, ellenállhatatlanul megy a lejtőn le, a dicstelen hanyatlás felé.

Ez a körülmény adja meg komor, szinte tragikus hátterét a Le Play-ünnepnek, mely a francia hazafiakra nézve a magukbaszállás napja lesz. Birják e majd jobb meggyőződésüket s Le Play-jük szellemét érvényesíteni s az ország hajóját megfordítva, azt az örvényből kikormányozni — ettől függ Franciaország jövő sorsa.

(Folytatjuk.)

Legnagyobb választék és legutányosabb árban kapható.

Dívtos férfi ingek, alsó-nadrágok, gallérok, kékelték és finom angol és francia zsebkendők.

Női len és chiffon ingek, bugyigók, szoknyák, háló ingek és kabátok.

Férfi és leányka fehérnemű minden nagyságban és minőségben állandó raktár.

Sárga Kristóf

utódai

fehérnemű, vászon és szőnyeg nagy raktára

Kolozsvártt, Deák Ferencz-u. 3.

1008

Matrác, paplan, pokróc, valamint mindenféle ágyszakaszakészítve, olcsó árban található.

Minden fajtájú és nagyságú szalon, ebédlő és futószőnyeg, gyapjú és csipke függönyök.

Amerika önműködő ablak-roletták egyedüli főraktára.

a keresztezésről torzképet festett, álmag apró szemek, nagy fej, husos szallonnás nyak, hajlott csüd, rossz ágyékkötéssel stb. viszont a például felemlített jó nonius keresztezés? = nulla regula sine. . .

Akár jól, akár rosszul üssön ki azonban a keresztezés az már nem lesz székely ló már t. i. olyan a milyenért bánkódunk, hogy csak „volt.“

A székely ló fajta fenntartásának szempontjából ismétlem, hogy csakis a *tisztavérbeni tenyésztés azon életviszonyok között, melyek e fajta tulajdonait kifejlesztették* — az egyedüli ut. Ezen életviszonyok között aztán a *nemesítés* jól meggondolt és figyelembe vett betartásával a keresztezés fentebb említett sarkalatos szabályainak, még inkább u. n. cseppvér keresztezésre volna lehetséges — és ilyenformán eredményeiben kívánatos.

Kovácsy és Monostori „a ló és annak tenyésztése“ munkájában így emlékezik meg: „Másik specialis lova Erdélynek a *székely ló*, mely még a magyarországi ember előtt sem ismeretlen, mert egészen Aradig sőt még azontul is elvontatja vele a góbé borvizes szekérét. Erre az *igénytelen kis lóra* a *nemesítetlen parasztló leírása* kevés eltéréssel ráillik azzal a különbséggel, hogy ez lehetőleg még *amannál is kisebb.*“ A javítatlan parasztlóról meg a melynek kevés eltéréssel — csak hogy kisebb mása a székely ló — ez áll az idézett műben:

„Nagysága 130—155 cm., feje aránytalanul nagy száraz, a nyak keskeny és inkább hosszú, a már magas és széles egyszersmint, a hát középhosszusága, többnyire keskeny; gyakori a ponty hát. *Az ágyék igen hibásan alakult* . . . hosszú és keskeny . . . a far csapott . . . gyakori a kecske és disznófar.

A csipők kiálló, kampósak . . . a konc szegény . . . a *gyenge csánkok általánosan gacsocsak* . . . a csüd többnyire puha stb.

Hát akkor miért „specialitása“ Erdélynek a székely ló? Azért, mert a székely ló olyan a milyennek Pálffy leírta. A kitartó, de igénytelen kinézésű lehajtott borvizes székelyek lovai a székelylő degeneráltjai. Nem tenyészt már a székely parasztagazda lovat, úgy mint azelőtt! Nem kolompol már a *ménés* még a hó leesés után is a félelmetes rengeteg erdősegek néma homályában, kormével kapargatván ki a hó alól a száraz avart . . . „nem nyihognak egész télen gazzal behintett udvarán a székely atyafinak, ilyenkor kevés zabot és jó szénát is kapva“ a csikók! Nem válogathat tehát belőlük, hogy melyik befogni való már? hanem „akaszt úgy szegényesen“ egy pár lovacsát, vagy ha *tenyészt* fedeztetni a két éves csödörkével az elsatnyult kabalácskát, melynek „csikója“ még nem látta ugyan a harmadik füvet, de már feltöri a hám, mert mégis csak el kell menni a „borvizzel“, s még szivesebben elmenne, ha azok a „ráktár“-ok nem volnának, melyekbe a vasut szállít immár. No de azért van az atyafinak két esze. Ha a „jobbik“ nem szuperálhat elveszi azt a „másikat“ s egy-egy kis fenyőmag izü spiritusos pálinkának hamisítatlan „fenyővíz“-kénti csempészete, meg ilyesmik is „pótól“-nak valamit. Mert hiába! Az embernek mégis csak élni kell, ha már minden régi jótól „el is ticsák“.

Az ilyen üzleti utazásokban veklurázó igénytelen kis párakról a „javítatlan magyar parasztló“-hoz családásig való felületes hasonlatosságukban, melyeket talán már csak az ősi vér meg a sajtósági specialis székelyhajtás visz — mert ilyen is van, — meggondolva kinézésükkel aránytalan nagy munkabírásukat

s a talán a borvizes elbusult jókedvében egy kis kajtási produkciót is látva — mégis elmondhatjuk, hogy: „csak nem fajult el még a székely vér“ — azonban „megnehezült az idők járása felettünk“. — Őkos szemekkel pedig szegénykéek ezt könyörgik felénk: „nem halt meg a leányzó csak alszik“.

Ha fel kell ébreszteni: szerény véleményem szerint a mód az elmondottakban van.

Borbetegségek és borhibák.

II.

b) Az ecetesedés.

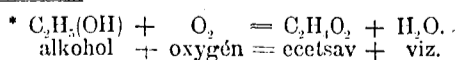
Alig van borbetegség, a mely a gondatlan és tisztátlan borkezelő pincéjében gyakrabban előfordulna, mint az ecetesedés. Inkább az ó-, fehérjében már szegényebb borokban szokott fellépni, a mikor a borvirág szaporodása, a fehérjefélék megfogyatkozásával némileg korlátozva van, melegebb pincében. Ezt a betegséget, mely a bort rendszerint tökéletesen elrontja, élvezhetetlenné teszi, szintén apró élő lények, Mycoderma aceti, idézik elő. Rendkívül kicsiny, középen kissé megvékonyuló sejtek ezek, a levegőben élnek, s a folyadékban mindig a felszínen usznak, mert életük fenntartására a levegő oxigénjét megkivánják. Mindenütt nagy számmal találhatók ott, a hol táplálkozásukra megfelelő anyagot, elég levegőt és magasabb hőt találnak. Így a penészes és rothadt szőlőn, a borkezelésnél használt és borosan hagyott töltőgető, sajtár, kármentő, hordó stb. falán, a kisajtott törkölyön, ha az huzamosabb ideig a sajtóban vagy a levegőn marad, hihetetlen gyorsasággal szaporodnak el, minek következtében csakhamar érezhetővé lesz az ecetsav szúrós szaga. A vörös bor erjesztése alkalmával kiemelkedő törköly, ha nem nyomkodjuk elég gyakran a must alá, valóságos melegágyává válik az ecet-bakteriumoknak; ugyanígy a bor, ha az fel nem töltött hordóban melegebb pincében áll. Ha tehát már a legnagyobb elővigyázat mellett sem vagyunk képesek ezen gombának a borba jutását megakadályozni, mennyivel nagyobb mértékben tesszük ki borunkat a megecetesedés veszélyének, ha a gondatlan kezelés és tisztatlanság által elszaporodásuknak a legnagyobb mértékben kedvezünk.

Legjobban fejlődik e gomba a 18—35°C hőfokok között. Az alkohollal szemben nem olyan érzékeny, mint a borvirág, miért is magasabb hőfoku helyen még a 10—12 t. f. % alkoholt tartalmazó borok is megecetesedhetnek.

Kártékony hatása abban áll, hogy a levegő oxigénjét átadván az alkoholnak, azt ecetsavvá változtatja,* mi által a bor előbb ecetkés, majd

Az ecetesedés ellen legbiztosabb óvszer a penészes, rothadó szőlő kiválogatása, a helyes és tökéletes erjesztés, a hordók gondos feltöltögetése és a tisztaság.

A megecetesedett bort teljesen megjavítani többé nem lehet, mert ha az ecet-bakteriumokat meg is öljük benne, pl. pasteurizációval, az ecetes íz ily módon meg nem szüntethető. Savtalanító-szerekkel sem lehet az ecetsavat elvonni, mert ezek elsősorban a borban lévő borkósavat, almasavat közömbösítik, csak azután kerül a sor az ecetsavra, már pedig a bor savtartalmát nagy mértékben csökkenteni semmiképpen sem ajánlatos, mert ez által az kellemes jellemző savanykás ízet veszítené. Egyébiránt a savtalanító-szerek alkalmazása nem

utóbb erősen szúrós szagu, kellemetlen ecetes ízűvé lesz.

is okszerű orvoslása a bajnak, mert a bakteriumok érintetlenül maradván, újból esetsavat készítenek. Az áterjesztés is csak ideig óráig segít, s rövid idő múlva az ecetes íz ismét jelentkezni fog.

Ha a bor még nem nagyon ecetes, úgy leghelyesebb azt pasteurizálni, és más egészséges borral keverve mielőbb elfogyasztani; a bakteriumok ily módon elpusztulnak, további ecetesedés tehát létre nem jöhet, s a bor ecetkés íze házasítás folytán mérsékeltebben, az még élvezhető lesz. Erősen ecetes borokból legcélszerűbb borecetet készíteni.

A hordót, melyben az ecetes bor volt, valamint az edényeket, melyek vele érintkeztek, természetesen azonnal és a legalaposabban forró vízzel meg kell tisztítani, esetleg desinficiálni, mert különben egészséges borainkat is inficiáljuk.

c) A megsavanyodás.

Leginkább azon fiatal borok esnek ebbe a betegségbe, a melyekben még néhány százaléki ki nem erjedt cukor van mikor a pince is melegebb. Valószínűleg többféle gomba idézi elő, melyeknek egyedei rendszerint finom fonál-alakúak, s nagy számban láncszerűen függenek össze. Jellemző reájuk, hogy a magasabb hőt is kibírják anélkül, hogy elpusztulnának. A cukrot tejsavvá s ezt a betegséget további folyamán vajsavvá változtatják,* innen van a megsavanyodott bornak a káposzta levére emlékeztető savanyúsága, és az avas vajéhoz hasonló szaga.

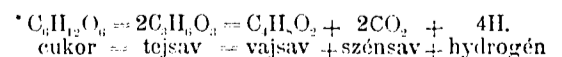
Mivel cukortartalma borok könnyen beleeshetnek ezen betegségbe, nyilvánvaló hogy meggátolásának legegyszerűbb és leghatékonyabb módja a tökéletes erjesztés.

A már megsavanyodott bort megjavítani nem lehet. A betegség tovább terjedését is nehéz megakadályozni, mert 55—60°C-nál a tejsav-bakteriumok még nem pusztulnak el. Legajánlatosabb az ilyen bort vizahólyaggal megderíteni és jól kénezett hordóba fejtven mielőbb elhasználni. A derítőszer a borból a bakteriumok egy részét magával viszi, a kéndioxid pedig a visszamaradóknak életműködését függeszti fel egy időre.

d) A megnyulósodás.

Ezen baj különösen gyenge, még cukortartalma savszegény fehér borokon szokott mutatkozni, rossz pincében főleg nyáron mikor az ilyen pince meleg. De más borokban is felléphet alkalmas viszonyok között, ha azok tökéletesen ki nem erjedtek. Így pl. oka lehet a megnyulósodásnak az ecetesedés is, mert már csekély mennyisége az ecetsavnak meggátolja az erjedést, a cukor egy része tehát elbontatlan marad s a bor megnyulósodhatik.

Kezdetben az ilyen boron alig venni észre valamit, s ize később is csak kevésbé változik meg, de színe megsötétedik s a bor olyan sűrűvé válik mint az olaj. A tudományos vizsgálatok azt bizonyítják, hogy nyulóságot többféle organismus idézhet elő, így többek között a Bacillus viscosus vini, melynek egyedei rendkívül apró golyócskák alakjával bírnak s olvasószertűen függenek össze egymással. A magasabb alkoholsav- és cersavtartalom fejlődésükre ártalmasak, míg a meleg csak 30—35 fokon felül hat hátrányosan. Némelyek szerint levegő hiányában nem szaporodnak. mások ellenben azt állítják, hogy a levegő oxigénjére nincsen szükségük, mely ellentétes tapasztalatok is azt bizonyítják, hogy a nyulóságnak többféle, eltérő tulajdonságu

Telefonszám 394.

Mendel Lázár Fiai sörfőzdéje, Torda

Ajánlja: hordókban és palackokban legjobb minőségű 1735

világos korona sörét

A már 10 év óta fennálló Kolozsmegyei főraktár Kolozsvárt, (Óvár, városi sörház) saját kezelés alatt áll.

Kolozsvárt kapható minden italmérésben, fűszer és csemege üzletben.

Telefonszám 394.

organismusa van. Még nem egészen tisztázott kérdés, hogy mitől származik a nyulósság; valószínű hogy a cukor felbonnlása folytán képződnek azok az anyagok, a melyek a bornak nyálkás sűrűsége kölcsönöznek.

A nyulósságnak elejét veendő első sorban az erjesztésre fordítsunk kiváló gondot, s azt úgy vezessük, hogy a borban lehetőleg kevés cukor maradjon. A gyenge vagy hibás szőlőanyagból készített mustokat cukorral kell megjavítani, hogy több szesz képeztetvén, a nyulósság gombái el ne szaporodhassanak. Kétségtelen hogy a magasabb csersavtartalom is konserválólólag hat ezen betegséggel szemben, miért is a mustot ajánlatos egy ideig a törkölyön hagyni, hogy abból nagyobb mennyiségű csersavat vonhasson ki. Vörös borokon, épen a magasabb csersavtartalom miatt észlelhető ritkábban ezen betegség.

A nyulós bor ha idejében hozzálátunk, teljesen megjavítható. Orvoslása úgy történik, hogy lefejtve, eközben a sajtárban nyírfa seprűvel jól össze-vissza verjük, esetleg a már ösmert módon jól megszűllőztetjük, s erősen kénezett hordóba öntjük. Ilyen előzmények után a bor pár hét alatt rendszerint magától megtisztul, a nyulósodást előidéző anyag a borból kiválik és a fenékre száll. Erre a bort az üledékről lefejtjük, s ha benne még előző cukor van, élesztővel keverve tökéletesen kieresztjük; ellenkező esetben a baj tovább terjedésének elejét veendő, először kaolin, vagy vízahólyaggal megderítjük, s szesztartalmát legalább 10%-ra emeljük.

e) A keserűség.

Egyike a bor legkevésbé ösmert betegségeinek, mely szerencsénkre csak ritkán és ugyyszólván kizárólagosan a vörös boron mutatkozik. Kétségtelennek látszik, hogy ezen betegséget szintén mikroorganizmusok okozzák, de életük és szaporodásuk feltételeiről még igen keveset tudunk, mert kitenyészteni őket nem sikerült. Az sem bizonyos, hogy a bornak mely alkotórészei bontatnak el a keserűséget okozó baktériumok által, valamint maga a keserű ízű anyag sem ösmertes. Tény az, hogy pasteurizálás által a baj továbbterjedésének elejét vehető, de a keserű ízt megszüntetni nem lehet. Ezért a keserű bort nehéz helyrehozni, még leghelyesebb 60°C-ra felmelegíteni, miáltal a betegséget okozó organismusok életnek, s azután más egészséges borral keverni, mely a keserű ízt többé kevésbé elföldi. Néha használ a friss törkölyön való áterjesztés vagy a szeszezés. Nagyon keserű bor legfeljebb még csak szeszfőzésre használható.

Az olyan hordóba, a melyben keserű, vagy egyáltalán beteg bor volt, mindaddig bort fejteni nem szabad, míg az forró vízzel alaposan kimosva és több ízben bekénevezve nem volt, mert a hordóval könnyen átvihetjük a betegséget egészséges borainkra is, és sohasem fog véget érni a baj és kár.

Dr. Baintner Ferenc.

(Vége következik.)

KORMÁNYINTEZKEDESEK.

Utmutatás a ragadós száj- és körömfájás elleni védekezésre.

(A földmiv. miniszterium a következő köriratot bocsátotta ki a gazdaközönséghez.)

A ragadós száj- és körömfájás a kétcsülkű (hasított körmű) állatoknak oly beteg-

sége, mely egyik állatról a másikra ragad át. Az átragadást a beteg állatok nyála, teje, a szájban és a lábvégeken mutatkozó hólyagok váladéka okozza.

A betegséget megkaphatják a szarvasmarhák, bivalyok, sertések, juhok és kecskék.

Az egészséges állatokra a betegség akkor terjed át, a mikor beteg állatokkal jönnek össze, vagy olyan helyre hajtattak, ahol beteg állat járt. Ilyen helyek a vásáros istálló, utközi vendéglők és csárdák istálló, ha ott titokban beteg állatok be voltak kötve; továbbá közlegelők, utak, ha itt eltitkoltan beteg állatok tartattak vagy hajtattak. Átterjed a betegség egészséges állatokra akkor is, ha azok oly tárgyakkal érintkeznek, mely tárgyak beteg állatok nyálával, a hólyagok váladékával be lettek szennyezve, mocskolva; pl. takarmány, jászol, itató edény, az ember ruházata, istálló szerelvény, mint a kefe, seprű, törőrongyok stb.

A betegséget tehát terjeszthetik: emberek, állatok vagy tárgyak egyaránt.

A tejgazdaságok a beteg állatok tejének elszállításával szintén lehetnek elhurcolói a betegségnek.

A beteg állatok teje az embert is megbetegítheti.

Hogyan mutatkozik a ragadós száj- és körömfájás?

Ha az állatok a ragadós száj- és körömfájást megkapják, nem esznek, forróságuk (lázuk) lesz, a szájban erősen nyálzanak, és a lábakon, a csülkők (körömök) körül, teheneknél a tőgyekön, fehérés vagy sárgás hólyagok támadnak. A hólyagok hamar felfakadnak s helyükön cafatos szélű sebek mutatkoznak. Mivel legtöbbször a lábvégek is betegek, az állatok erősen sántítanak. Némelyek még a csülköt (körömházat) is elhánnyák.

Ha a tőgy beteg, az megdagad, kipirosodik és különösen a bimbókon szintén hólyagok, majd sebek támadnak. Ilyen tőgyből a borjut szoptatni nem szabad, mert az hasmenést kap és el is pusztulhat.

Hogyan védekezünk a ragadós száj- és körömfájás ellen?

A betegség a gazdának nagy kárt okoz, mert némelyik állat el is pusztul, a másik leromlik és rövidebb-hosszabb ideig munkára nem lehet használni. Ezért mindent el kell követnünk a betegség terjedésének megakadályozására, mert különben az udvar-zárlat, községi zárlat, a vásárok betiltása, annál tovább tart, mennél jobban el van terjedve a község állatai között a betegség.

Vigyázzon tehát minden gazda, hogy állatja a betegséget meg ne kapja. Ha pedig látja, hogy valamelyik állatja a szájban vagy a csülkőkben megbetegszik, siessen azt az előjárásnak jelenteni.

Az előjárás azután eljár, hogy a törvényes óvintézkedések sürgősen meg legyenek téve. Így a gazda hasznára válik önönmagának és az egész községnek, mert ha a betegség elhurcolását sikerül meggátolni, a község állatállományának megakasztott forgalma mihamarabb szabaddá lesz.

A beteg állatok tejét eladni tiltja a törvény, mert, mint már mondva volt, ez is elősegíti a betegség terjedését. Ellenben az ilyen tej forralva a sertésekkel megetethető, turóvá feldolgozva pedig a baromfiak jó tápláléka.

Hogyan gyógyítsuk a ragadós száj- és körömfájást?

A ragadós száj- és körömfájásban beteg állatokat a m. kir. állatorvos ingyen vizsgálja s adja meg a tanácsot a gyógyításra. A gazda tehát helyesen cselekszik, ha az állatorvosi tanács szerint orvosolja beteg állatait.

Ha netalán a kapott utasítást elfelejtette, kövesse az itt mondottakat:

A beteg állatokat tartsuk mindig tisztán. Adjunk gyakran friss puha almot alájuk. A trágyát ne hagyjuk alattuk meggyülni s vigyázzunk, hogy az állat beteg lábaival trágyalében ne álljon.

A lábvégek gyógyulását siettetjük, ha zöld- vagy kékgálicos vízzel kezeljük. Ezt a vizet úgy készítjük, hogy 1 liter vízben oldunk 5 deka kék- vagy zöldgálicot. Ezzel a vízzel a beteg csülkőket naponta 2-3-szor meglocsoljuk.

Még gyorsabb gyógyulást érünk el akkor, ha a locsolás után a sebeket timsó- és faszénpor-keverékkel behintjük.

A szájban levő sebek gyógyítására használhatunk kakukfű, székfűvirág vagy zsályateát. Egy liter teához tehetünk még 1 kanál ecetet vagy 2 deka kék- vagy 5 deka zöldgálicot. Ezzel azután a szájban levő sebeket naponta többször pemecseljük be.

Ugyancsak elősegíti a gyógyulást a következő eljárás is:

Négy deka zöldgálicot oldjunk fel egy liter tiszta vízben. Ennek a víznek a felét reggel, a másik felét pedig este adjuk be a beteg állatnak a száján keresztül. Ezen beöntéseket 3 napon át ismételjük meg. Borjúnak egy liter vízre egy napra csak 2 deka zöldgálicot kell adni. A beteg állatok így kezelve, hamar gyógyulnak és nem romlanak le.

Ha beteg a tőgy, tisztítsuk meg azt minden piszoktól langyos vízzel, azután kenjük be tiszta, nem avas zsiradékkal.

Beteg állatoknak takarmányul adjunk puha szénát, zöld takarmányt vagy moslékféléket.

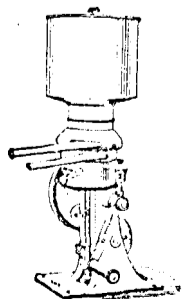
Ojtás a ragadós száj- és körömfájás gyorsabb megszüntetése érdekében.

Ojtás utján a szakértőknek még nem sikerült elérni azt, hogy az állatok a ragadós száj- és körömfájást ne kapják meg. Ezért csak kényszerójtást csinálunk. Ez akkor történik, mikor az alispán rendelkezése a m. kir. állatorvos a jóindulatu száj- és körömfájásban beteg állatoktól vett nyállal, az egészséges állatoknak a száját dörzsöli be. Ennek az a célja, hogy az állatok mind egyidőben és enyhén betegedjenek meg.

A gyakorlat azt mutatja, hogy az így beojtott állatok leginkább csak a szájban és enyhén betegszenek meg. Így a betegség is hamarabb megszűnik.

Az ország területén a száj- és körömfájásnak minél kisebb térre való szorítása, de még inkább teljes megszüntetése rendkívül fontos mezőgazdasági érdek, úgy a belföldi állatforgalom, mint a külföldre történő állatkivitel tekintetében.

Ugyanis, ha az ország a ragadós száj- és körömfájástól mentes: a hasított körmű állatok forgalma, adás-vétele tetemesen meg van könnyítve, mely körülmény nemcsak ezen állatok jobban való értékesítését teszi lehetővé, de egyúttal az állattenyésztést is fellendíti.

Teljes tejszövetkezeti berendezéseket,

kézi-erő- és turbina-hajtásra, ugyszintén mindennemű tejgazdasági gépeket és eszközöket tejszállításhoz, vaj és sajtgyártáshoz legelőnyösebben szállít az

Első magyar tejgazdasági gép- és eszkozgyár

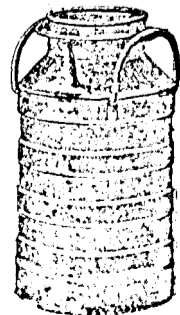
1660 FUCHS és SCHLICHTER, Budapest, VI., Jász-utca 7. szám

KÜLÖNLEGESSÉG:

VAJKIVITEL:

„Svéd Globe Separator.” Tejtelepek és tejszövetkezetek által termelt vaját évi kötés mellett korlátlan mennyiségben legmagasabb áron veszünk át.

Árjegyzökek, költségvetések, tervek ingyen és bormentve.

EGYLETI ÉLET.

Meghívó

az „erdélyi gazdasági egyesület“ által kezdeményezett „erdélyrészi állami növénytermelési kísérleti fiók állomás“ létesítésének megbeszélése céljából Kolozsvárt, 1906. július hó 11-én, szerdán d. u. 3 órakor az egyesület tanácsstermében tartandó

értekezletre.

Az „Erdélyi Gazda“ szaklap ezidei februári és márciusi számaiban több erdélyrészi gyakorlati gazda és szakíró által bőven és alaposan megvitattatván egy Kolozsvárt felállítandó „Állami növénytermelési kísérleti állomás“ létesítésének kérdése, a megérlelt eszme az egyesület választmánya elé kerülvén, elhatározott, hogy a jelzett állomás létesítése érdekében felir Darányi Ignác m. kir. földművelésügyi Miniszterhez.

Önagyméltósága méltányolva az egyesület kérélmét, mintegy előmunkálatképpen egy megbeszélést óhajt tartatni Kolozsvárt, melyre a magyar-óvári országos növénytermelési állomás vezetőjét, Cserháty Sándor urat küldötte ki, hogy a létesítendő kísérleti állomás célját, eszközeit, módszereit, hasznát az erdélyrészi gazdatársadalom előtt kifejtse, s másrészt, hogy az értekezleten felhangzó gazdavéleményeket is meghallgassa.

Az „Erdélyi Gazdasági Egyesület“ elnöksége ezen értekezlet idejét folyó évi július havának 11-ik napjára, délutáni 3 órára tűzte ki, melyre hazarészünk gazdaközönségét ezenel tisztelettel meghívjuk és tisztelettel kérjük minél nagyobb számban való megjelenését, hogy mezőgazdaságunk ezen fontos jövőendő intézménye helyes alapokon alakulhasson ki s nagyon szükséges működését mielőbb megkezdhesse.

Hazafias tisztelettel

Kolozsvár, 1906. július hó 6-án.

Tokaji László,
e. titkár.

Br. Bánffy Ernő,
e. alelnök.

VEGYES KÖZLEMÉNYEK.

— Dr. Lőte Pál. † A m. kir. földművelésügyi miniszterium székelyföldi kirendeltségének egy nagy tehetségű fiatal tagja; Dr. Lőte Pál miniszteri segédfogalmazó folyó évi június hó 28-án Székelyudvarhelyen elhunyt. Temetése június hó 30-án volt Maroscsucson.

— Hutya Ferencz dr. kitüntetés. *Ófelsége a király, kiváló érdemei elismeréséül (a magyar királyi udvari tanácsosi címet adományozta) Hutya Ferencz dr.-nak m. kir. udvari tanácsosi címet adományozta.* — Volt idő, mikor az állatorvosi tudomány éppen nálunk Magyarországon igen kevés méltánylásra talált. Mily önfeláldozó idealizmus és ambíció kellett ahhoz, hogy az akkori mostoha viszonyok között felvegye valaki a küzdelmet az előítélettel, az önzéssel, mások szükkeblüségével. Ezt a küzdelmet *Hutya*

Ferencz dr. becsülettel, lelkesedéssel és eredménynyel vívta meg, úgy hogy nyomában a magyar állatorvosi tudomány újabb korszaka nyílt meg. Az ő lelkesítő, fáradhatatlan tevékenysége, széles irodalmi tudása, mélyreható tudománya maradandó nyomot hagy maga után, dicsőséget szerez messze külföldön a magyar tudománynak, tiszteletet és elismerést a magyar névnek. Elmondhatjuk, hogy a krályi kitüntetés ritkán ért méltóbb érdemeket.

— Országos gazdagylés. A Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége a Biharmegyei Gazdasági Egyesülettel karöltve országos gazdagylést tervez, amelyet szeptember 18-án fognak megtartani Nagyváradon. A rendező bizottság a múlt hétfőn alakult meg s a gazdagylés elnökévé *Dessewffy Aurél* grófot választotta meg. A gazdagylésen előadásokat tartanak *Mailáth József* gróf a gazdatársadalom szociális feladatairól, *Bernát István* dr. az új földtehermentesítésről, *Erős Rezső* az erdő-törvény végrehajtásának a módosításáról, *Rubinek Gyula* a mezőgazdasági érdekképviselőről, *Des Echerolles Kruspér* Sándor a cselédtörvény módosításáról és *Keller Gyula* a mezőgazdasági háziiparról. A rendezőségbe az E. G. E. a maga részéről dr. Szentkirályi Ákos és dr. Gidófalvy István tagokat jelölte. Az országos gazdagylés tagsági díja három korona lesz, kigazdák azonban csak két koronát fizetnek, mely összegben befoglaltatik a Nagyváradon ugyanakkor rendezendő mezőgazdasági kiállítás kétnapi belépődíja is. A gazdagylés tagjai az államvasutaktól kedvezményes utazásra szóló igazolványokat fognak kapni. A bizottság elhatározta, hogy a gyűlés érdekében a gazdaközönség rétegeiben a legnagyobb agitálást fejtse ki.

— A tejszövetkezetek állami támogatása. A változott idők beszélő jele az a cikk, amely *Düsing* szabadkai vajgyári igazgató tollából a *Pester Lloyd* mai számában jelent meg. *Düsing* igazgató a tejszövetkezetek felkarolása és nagyobb mérvű állami támogatása mellett emel szót.

Az állam, mondja a cikkíró, adjon a tejszövetkezeteknek annyi szubvenciót, amennyiből berendezésük költségeit fedezhetnék, tehát szövetkezetek mintegy 800—1000 koronát; a tejszövetkezeteket harmincával-negyvenével egy-egy központba kell tömöríteni, amely a szövetkezetek által kitermelt tejfölt venné át vajkészítés céljából. Ezekre a központokra föltétlenül szüksége van azért, hogy a vajnak a külföldön piacot szerezzenek s hogy az áru prima minőségét biztosítsák. Az egyes kisebb szövetkezetek természetszerűen nem képesek arra, hogy a vaj izének, színének és csomagolásának olyan színvonalat biztosítsanak, amilyent a külföld igényel s az ennek megfelelő árut azután meg is fizeti. Ilyen árut azonban csak a modern technika vívmányaival fölcserelelt tejszövetkezeti központ képes piacra állítani.

Ezen sorokhoz *Az Ország* a következő megjegyzéseket fűzi:

Egytől-egyig találó fejtegetések, amelyek megjelölik az utat, amelyen fejlődő tejszövetkezeteknek haladnia kell. *Düsing* igazgató azonban tovább is megy s követeli, hogy ahol megfelelő állatállomány még nem áll rendelkezésre, ott az állam, vagy az államhoz kö-

zelálló valamely bank adjon illő biztonsági kautelák mellett előleget a parasztnak, hogy nyugoti fajtájú teheneket vásárolhassanak. Ez előlegekre annál is inkább szükség van, mert a tapasztalás azt mutatta, hogy a tejszövetkezetek elemei vetik magukat a legszivesebben, a közép- és a nagybirtokos csak akkor karolja föl a tejszövetkezetet, ha birtoka nagyvároshoz közel fekszik, ahol tehát tejért megvajért a legmagasabb árakat lehet elérni; ellenben az átlagárak ez utóbbikat kevésbé csábítják, ami elég baj, mert *Düsing* szerint miképp a politikában, a tejszövetkezetek fejlesztésében is a nagybirtokosnak kellene vezetnie.

Düsing szerint tehát a parasztnak az államtól vagy az államhoz közelálló valamely banktól föltétlenül előleget kell kapniok, hogy teheneket vásárolhassanak. Véleményünk szerint itt a megoldásnak azt a módját kell utánozni, amelyet *Méline* teremtett meg Franciaországban. *Méline* tudvalevőleg negyven millió frankot vont el a francia állambanktól s ezt az összeget kamatmentesen engedte át a mezőgazdasági hitel céljaira. Ebből a pénzből Franciaországban 3-4 százalékos kamattal adnak kölcsönt minden megbízható, takarékos, becsületes földműves embernek. Ennek az intézkedésnek kell betudni, hogy a tejszövetkezetek oly igen magas színvonalra fejlődött.

Ezt a példát kell utánozni nálunk is. Az Osztrák-Magyar Bank ellen ugyanis általános fölhangzik az a panasz, hogy éppenséggel semmit sem tesz meg a magyar mezőgazdaság érdekében. A bankkérdés is, tudunk szerint, most van rendezés alatt, jölehet a jegybank szabadalma csak 1910-ben jár le. Addig is, míg önálló magyar nemzeti bankunk lenne, az Osztrák-Magyar Bankot kell kényszeríteni arra, hogy nagyobb összeget hasítson ki az olcsó és közvetlen mezőgazdasági személyi hitel céljaira. Reméljük, hogy ezt a követelésünket most már a *Pester Lloyd* is teljes erejéből fogja támogatni.

— Az O. M. G. E. irodalmi pályázatai. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület irodalmi és tanügyi szakosztálya két nyílt pályázatot hirdet. Az első pályázat a „Gyakorlati méhészet“ megírására vonatkozik. Egy, a kor színvonalán álló *gyakorlati méhészeti mű* irandó, mely tömör, magyaros nyelven a méhészeti tudnivalók egészét oly módon öleli fel, hogy abból egy kezdő méhészt, megbízható utbaigazítást, mint a gyakorlatban már jártas méhészt is okulást nyerjen és tudását kibővíthesse. A nyílt pályázatban résztvenni kívánók kötelesek nevük és foglalkozásuk megjelölésével az irodalmi és tanügyi szakosztály címére (Budapest IX. Köztelek) úgy az elméleti, mint a gyakorlati részből egy tetszésükre bizott egész fejezetet beküldeni, annak kijelentésével, hogy megbízás esetében mikor nyújthatják be a mű teljes szövegét. Az O. M. G. E. a munka 3000 példányig terjedő első kiadásáért a Kodolányi alaptól 500 korona tiszteletdíjat biztosít a szerzőnek. Ugyancsak pályázatot hirdet az irodalmi és tanügyi szakosztály „*Állategészségtan*“ megírására, mely népszerű módon gyakorlati tapasztalok alapján utbaigazítást ad az iránt, hogy a gazda miként

„AGRÁRIA“

magyar gépforgalmi
résztvény-társaság

a szab. osztrák-magyar államvasut-társaság
resiczai mezőgazdasági gépgyáranak vezérügynöksége

Mezőgazdák különös figyelmébe!

Egyetememes acélekék.

Eltörhetetlen tégelyacélekefej.

Páncélacél-kormánylemezek.

Magasított acél-ekefej.

Porvédő kerekek.

Acél gerendely.

Sürgőnycim: „Agraria“ Budapest, Rövidített levélcim: „Agraria“ Budapest, V., Váci-ut 2.

Tiszta acélananyag
s a j á t
hámorainkból.

1457

Csak kitámasztott nyeregkerettel bíró taligát szállítunk.

Kérjünk árjegyzéket mivel ez az összes talajmivelő-gépeket terjedelmesen ismerteti és egyáltalán a talaj alapos megmunkálására terjedelmes, szakszerű és minden gazdának értékes felvilágosításokat nyújt — és díjmentesen küldetük.

Ekegyártás terén legelső-rangu magyar gyártmány, felülmúlja még a legnevezetesebb idegen gyártmányokat is.

védje és ápolja állatainak egészségét, hirtelen előálló balesetek alkalmával tájékoztassa az első segély nyújtásának módjait felől, rövid vonásokban ismertesse a fertőző betegségek okait és terjedésük módjait, valamint azon eljárásokat, melyek segítségével azok tovább terjedése megakadályozható. Tájékoztatni kell a munkának az olvasót a szavatosságról, a szavatossági hibákról, az igénybevehető jogorvoslatokról. A munka pályadíja a Simonyák-féle alapítványból 800 korona. Pályázók kötelesek nevük és foglalkozásuk megjelölésével az irodalmi és tanügyi szakosztály címére az egész mű tervezetét, valamint egy vagy két tetszés szerint választott fejezetet kidolgozva beküldeni, annak a kijelentésével, hogy megbízás esetén a mű teljes szövegét mikorra készíthetik el. Mind a két pályamunkára vonatkozólag a tervezetek beküldésének végső határideje folyó évi augusztus hó 31-ig napja.

— **Halállomány pusztulása az Olt folyóban.** A »Szebenmegyei olti halászati társulat« június hónap 16-iki közgyűlésén az igazgató jelenti, hogy az Olt folyón annyira üzik a rablóhalászatot, hogy komolyan kell a halállomány kipusztulásától tartani. A társulat egymagában nem tud annak gátat vetni, részben mert anyagi ereje nem elég a kellő őrizet kifejtéséhez, részben mert a helyi hatóságok nem hogy maguktól, de még a társulat panaszára sem tesznek semmit a halászok ellen. Az elsőfoku közigazgatási hatóságok a halászejgyet bárkinék kiadják s a halászat gyakorlását egyáltalán nem ellenőrizi sem a csendőrség, sem a pénzügyőrség.

— **A bortörvény revíziója és a gazdák.** A Magyar Szőlősgazdák Országos Egyesülete, amely az év folyamán részletes javaslatot, dolgozott ki a bortörvény revíziójára vonatkozólag, erre vonatkozó határozatát megküldte valamennyi gazdatársadalmi szervezetnek azzal a kéréssel, hogy a megindított mozgalmat a lehető leghatásosabban támogassák. Már eddig is több gazdasági egyesület kifejezte a szükségét annak, hogy új bortörvény alkottassék, főleg a borhamisítás meggátolására. A gazdasági egyesületek állásfoglalásán kívül a nagyváradi országos szőlősgazdaggyűlés is foglalkozni fog e kérdéssel.

— **Pályázati hirdetés.** A Kis-Küküllővármegyei gazdasági egyesület az általa Dicsőszentmártonban létesített 6 holdas gyümölcsfa iskola és kertészeti telep kezelésénél alkalmazandó kertészeti állásra ezennel pályázatot hirdet, s felhívja a pályázni kívánókat, hogy szabályszerűen felszerelt pályázati kérvényeiket az egyesület elnökségéhez címezve legkésőbb f. évi szeptember hó 1-éig bezárólag adják be, mert a később beérkező pályázatok figyelembe vételét nem fognak. A kertész évi fizetése havi utólagos részletekben kiszolgáltató 800 (nyolcszáz) koronában és 300 korona lak-

bérpénz, s végül az eladott oltványok után befolyó jövedelem utáni 5 (öt) %-ban van megállapítva; ezenkívül az alkalmazást nyert kertészt alólirt egyesület a földmívelésügyi m. kir. miniszter urnak 61217/1901 számú rendelete értelmében a mezőgazdasági munkás és cselédsegélypénztárba felvételi és beiratja. Ezen illetmények fejében a gyümölcsfa és kertészeti telepnek a m. kir. tordai kertmunkás iskola által elkészített üzemterv szerinti munkálatait továbbá a vármegyei gazdasági egyesület által a törvényhatósági utak mentén eszközölt faültetési munkálatokat, az egyesület által létesített kosárfonó fűztelepek kezelését és gondozását végezni, illetve felügyelni tartozik. A mennyiben alólirt gazdasági egyesület a mintaszőlő telep kezelését is átvenné, hasonlóképp az alkalmazott kertész kötelezettségét képezi a telep munkálatainak felügyelete és vezetése. Földmívelésügyi m. kir. Miniszter Urnak 50411/1901 számú rendelete értelmében ezen állásra katonai kötelezettségüket teljesített oly egyesületek pályázhatnak, kik valamely állami kertmunkás iskola legalább, is faterjesztési tanfolyamának sikeres elvégzését hiteles okmánnyal igazolják. Kis-Küküllővármegyei Gazdasági Egyesület. Dicsőszentmárton, 1906. évi június hó 7-én. Dr. Szentmiklósy László e. titkár, Csató Gábor alispán, e. elnök.

— **Fölvétel az erdőri szakiskolákba.** A görgényzentimrei, királyhalmi, lipótújvári és vadászerdői erdőri szakiskolákba több növendéket vesznek föl. A kérvényeket július 15-éig közvetlen a földmívelésügyi miniszterhez kell intézni.

— **Kérelem.** Bölöny Dénes kassai gazdasági tanintézet intéző felkéri mindazon t. gazdatársait, kik a július hó 15-én nyomdából kikerülő »A kelet fríz juh hazájában és Magyarországon, szerepe hazánk fejős juhászataiban« című munkájára előfizetési ívet kaptak, hogy ha könyvét az előnyös 3 korona előfizetési árban akarják megszerezni, ezen összeget július hó 15-éig hozzá póstautalványon beküldeni sziveskedjenek, mert később a művet csak bolti árban, 4 koronáért lehet beszerezni.

— **Állatkisérők utazása.** Előfordultak esetek, hogy midőn az állatkisérők díjmentes utazásra nem tarthattak igényt, a felszámított menetjegy dacára sem kísérelték végig a kisérők az egész uton az állatokat, mert az ut 24 óránál tovább tartott és így avval az indokolással, hogy a jegy csak 24 óráig érvényes, a kisérőt leszállították a szállítmány mellől, illetve új menetjegy váltására kötelezték. Az államvasutak igazgatósága, állatkereskedői körből hozzájuttatott panaszokra megengedte, hogy ilyen esetekben a menetjegy érvénye ne csak 24 óráig tartson, hanem mindaddig, míg az ut be nincs fejezve.

— **Állami ménék s-lejtezése.** Az állami ménetelek ménanyagát a következő napokon osztályozzák, illetve selejtezik: július 9-én Debrecenben, 11-én Szatmárnémetiben, 18-án Désen, 20-án Sepsiszentgyörgyön, 21-én Homo-

ronon, 6-án Versecen, 22-24-én Fogarason. A kiselejtezett s még tenyésztésre alkalmas méneket a helyszínen nyomban eladják.

— **A sáskaveszedelem.** A hortobágyi pusztákat óriási sáskaraj lepte meg s mint-hogy a sáskafertőzést nem sikerült kiirtani, a sáska egy része már Hortobágyról leginkább nyugatra, Heves és Jásznagykunszolgok vármegyék felé szállott. A sáskák részben az érő gabonát és a takarmányföldeket lepik el, részben a még tiszta és füves legelőkre szállnak. Miután a vetést meglepő sáskák még nagy kárt tehetnek, a földmívelésügyi miniszter felhívta a fenyegetett községeket, hogy a meglepett és már vágható vetést haladéktalanul vágassák le és takarítsák el. Ha ez lehetetlen, a szokásos védekezési módokat alkalmazzák.

— **Értesítés.** A cs. és kir. 12. hadtest hadbiztosságánál Nagyszébenben, továbbá a cs. és kir. katonai élelmezési raktáraknál Brassóban, Gyulafehérvárott és Kolozsváron 1906. július hó 13. 19. 20., illetőleg 11. és 17-én a széna, szalma, tűzifa és kőszén bétletszerű átadása tárgyában ajánlati tárgyalások tartatnak. Az erre vonatkozó értesítés lapunk mai számában jelenik meg.

— **Buffalo Bils Wild West** amerikai vadlovas társaság eljött tehát Magyarországra is, hogy a Kelet első lovas nemzetét bámulatra ragadja távoli puszták vad fiainak lovas-erényeivel. Orosz kozákok, amerikai zuavok, az Egyesült Államok szabadságharcosai, arabok, beduinok, amerikai cambysok, lassodobók, Rooseveltt Rogh Ridersei, indiánok, kubánok, a Far West fiatal leányai, mexikóiak és mind, ami lovas nép él még a földtekén — fájának eredeti lovas-sajátosságával, ősnyerségében mutatkozik be. Méltó, hogy érdeklődéssel kíséreljük ezt a vállalkozást, mely a modern kor petyhüdt emberének az őserőt — bátorságot és ügyességet mutatja be s emellett egy csoportban érdekes néprajzi típusokat állít élénk. Kiemeljük a legtávolabbi Kelet harcos kasztjának, a japáni »Samuraik« csoportjának modern és antik hadgyakorlatait. A társaság 18-án és 19-én Kolozsvárt lesz, s azt hisszük, hogy oly látványosságot fognak nyújtani, amelyet érdemes megtekinteni.

— **A téli sport testedzésül szolgál.** Azonban mérsékletlenül alkalmazva káros. Különösen óvni kell magunkat ilyenkor a meghűlésektől. Mily jó szolgálatot tesz e tekintetben az *Élső Alföldi Cognac-gyár r.t. barack pálinkája*, a melyről árjegyzéket ingyen küld a gyárvezetőség Kecskemétről. 1709.

A LAPFELÜGYELŐ BIZOTTSÁG FELÜGYELETE MELLETT:

Felelős szerkesztő és kiadó:

TOKAJI LÁSZLÓ.

Segéd-szerkesztő:

ÉBER ERNŐ.

A LAP AZ ERD. GAZD. EGYLET TULAJDONA.

ELSŐ MAGYAR GAZDASÁGI GÉPGYÁR RÉSZE VÉNY TÁRSULAT BUDAPEST

Legtökéletesebb rendszerű — **gőzcséplőkészletek.**

Külön árjegyzékek mindennemű gazdasági gépekről!

Magánjárók

== (uti mozdonyok) ==

cséplési-, vontatási- és tarló-szántási czélokra (a mozdony után akasztott egy ölet fogó ekével!)

Olcsó üzem! Tökéletes munka!

Referenciával és bővebb felvilágosítással szívesen szolgálunk.

= Minden gazdaságban nélkülözhetetlen eszközök =

az országszerte első helyen elismert kitünő szerkezetű és legolcsóbb

— „Eredeti Kalmár-rosták” és heremagtisztító gépek. —

Elsőrendű hazai anyagból gyártunk ezidőszerint 17-féle nagyságban különböző szerkezetbe a gazda minden követelményeinek legjobban megfelelő általános terménytisztításhoz berendezett különleges gépeket, szelelő és magválasztó rostákat, kézi vagy hajtóerőre alkalmazva. Ez évi újdonságainkról szíveskedjék ingyen árjegyzéket kérni — Minden esetleges kérdésekre azonnal és díjtalanul válaszolunk. 1274

KALMÁR ZS. és TÁRSA különleges terménytisztító gépgyára Hódmező-Vásárhelyen.

Telefon 69. szám. Nagy-Enyeden állami aranyéremmel kitüntetve. Sürögycim: Kalmár-rostagyár.

Ertesítés.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy a kedvező feltételű kölcsönnyújtása és előzékeny eljárása révén kitünő hírnevű

„Nagyszeheni földhitelintézet”

részéről, Kolozs és több szomszédos megye területére ingatlan jelzálog kölcsönök

„kizárólagos ügynökségével”

bizattam meg.

Ebbeli működésemben legkedvesebb kötelességem, hogy a bizalomteljesen hozzám forduló feleknek a lehetőségig gyors és költséget kímélő eljárással szolgálatára legyek.

Bármintemű felvilágosítással, útbaigazítással készségesen, díjmentesen szolgállok.

Különös előnye eljárásomnak, hogy minden kölcsönvevő bármily elhanyagolt birtok- és teher viszonyait véglegesen rendeztetnek.

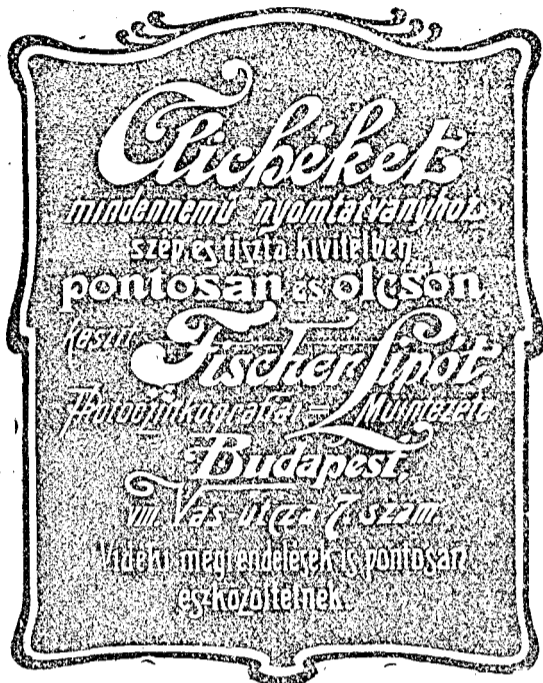
Egyidejűleg óva intem a n. é. közönséget akár helybeli — akár budapesti — vagy vidéki pénzközvetítő csábító hirdetéseknek vagy „szaladó ügynököknek”, — amelyek ilyenmű jelzálogkölcsönt pénztintézetek közvetlen megbízását nem igazolják — fel nem ülni, mert ezek eljárása teljesen megbízhatlan, időt vesztő és minden esetben, akár eredményes, akár nem, terhesen költségés.

Teljes tisztelettel

1243

Erdélyi erdő-faanyag és bányaugynökség. Gombos Benő Kolozsvár, Malom-u. 16. sz.

Ugyanott discret és legmegbízhatóbb módon bér- és magánházak, építési felkek, földbirtokok eladása és vétele a legkedvezőbb feltételekkel, valamint birtokbérletek lebonyolításnak.

Magyar Jelzálog Hitelbank

képviselősege

Kolossyárt, Jókai-utca 2. sz. alatt (gr. Rhédey-ház I. e.)

Az intézet alaptőkéje 40 millió korona

záloglevélkölcsönök

nyújt földbirtokra és nagyobb városokban fekvő házakra 4%-os és 4 1/2 %-os

záloglevelekben.

A jelzálogul felajánlott erdélyrészi ingatlanok értékére és a megszavazandó kölcsön összegére nézve az „Erdélyi Gazdasági Egylet” bizalmi fértaik adnak véleményét. 1001

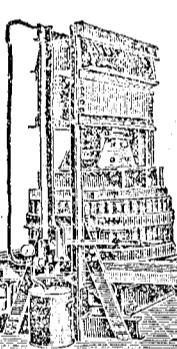
= Hidraulikus sajtók =

Arany érem
Szeged 1899.

Arany érem
Budapest 1899

Arany érem
Pozsony 1902

Hydraulikus sajtóért

szőlő- és gyümölcsmust sajtolására a nagy üzem számára 2 kitolható kossárral vagy 1 kossárral.

Bor-, gyümölcsbor- és gyümölcsnedv-sajtókat kézihajtásra Herculesnyomóerő-szerkezettel, fa- vagy vastányérral.

Gyümölcs és szőlő őrlőket bogozógépeket

Gyümölcs-aszaló készülékeket gyártanak és szállítanak jótállás mellett, mint különlegességet a legújabb szerkezetben

Mayfarth Ph. és Ta., Bécs, II/1.

= különlegességi gyár gyümölcsértékesítési gépekben. =

Képes árjegyzékek ingyen és bérmentve. Megrendelések idejekorán kéretnek 1750

THOMASSALAK-LISZT

Csillag-védjegyű Stern-Marko a legjobb és legolcsóbb foszforsavas műtrágya

minden kalászos-, kapás- és takarmánynövény (lóhere, lucerna, etc.) részére, valamint szőlő, gyümölcsfa, kerti vetemény és ugar trágyázására is.

Szíveskedjék a védjegyre, ólomzárura és tartalomjelzésre ügyelni!!!

KALMÁR VILMOS

BUDAPEST, VI. KER., TERÉZ-KÖRUT 3. SZ.

a Thomasphosphatfabriken G. m. b. H., Berlin. vezérképviselője a magyar körörua országainak területén. 1747

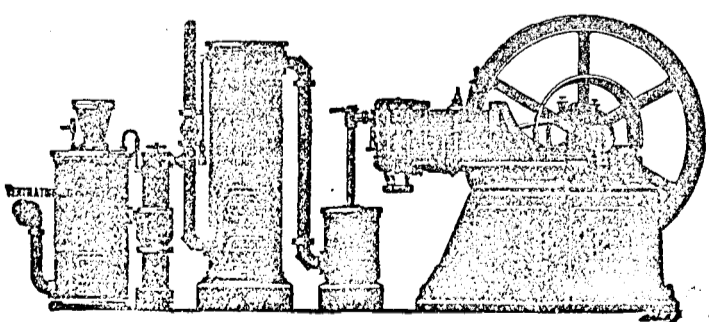
Mezőgazdasági Áruhitelbank

Részvény-társaság.

Budapest, V. ker., Báthory-utca 5.

BANKOSZTÁLYA: előnyös feltételek mellett nyújt mezőgazdáknek személyi hiteli kölcsönöket, kezes nélkül.

ÁRUOSZTÁLYA: mindennemű MŰTRÁGYÁK KARTELLEN KIVÜL) u.m.:
superphosphát,
thomassalak,
chililaléctrom,
kainit, 1650
kalisót,
valamint az összes erőtakarmányok eladásával foglalkozik.

Eredeti OSERS és BAUER motorok

BUDAPEST, VI., Podmaniczky-utca 18.

Motorgyár és vasöntöde: Bécs.

Benzin- és petróleum-motorok és locomoblok, szilvő-gáz-motortelepek 2-3 fill. üzemköltséggel. — Kedvező fizetési feltételek. — Elsőrangú gyártmány. — Költségvetés és árjegyzék ingyen.

„Grand Prix“ (a legnagyobb kitüntetés)
a saint-louis-i világkiállításon.

Alfa Separator R. J.

Iroda és gyár: Budapest, VI., Lomb-utca 11.

Tejgazdasági Gépgyár.

Szállít tejgazdasági eszközöket és gépeket!
Jehenezetek, tejgazdasági telepek, tejszövetke-
zetek berendezése!

Mindig friss sajtoltó por és folyékony oltó!

Több mint 600 első díj!!!

Évi gyártás kb. 80,000 Alfa separator.

Arjegyzékkel, költségvetéssel, utbaigazítással
készséggel szolgálunk.

1018.

ÉRTESÍTÉS

a széna, szalma, tűzifa és köszén bérlészerű átadása
tárgyában a

Nagyszeben
Fogaras
Nagy-Disznód
Orlat
Medgyes
Székelyudvarhely
Brassó
Botfalu
Szent-Péter
Höltövény
Feketehalom
Keresztényfalva
Vidombák
Rozsnyó
Gyulafehérvár
Szászváros
Erzsébetváros
Abrudbánya
Kolozsvár
Marosvásárhely
Beszterce

állomásokon elhelyezett katonaság részére az 1906
szeptember 1-től 1907. augusztus hó 31-ig tartó biz-
tosítási időre. Az ajánlati tárgyalások 1906 július hó

13.	Nagy- Szebenben	a cs. és k. 12. hadtest had- biztosságánál
19.	Brassóban	a cs. és kir. katonai élelmezési rak- tárnál
20.		
11.	Gyula- fehérvárott	a cs. és kir. katonai élelme- zési raktárnál
17.	Kolozs- váron	

tartatnak meg.

Az ezen tárgyalásokra érvényes feltételek a nagy-
szebeni, gyulafehérvári és kolozsvári katonai élelme-
zési raktároknál, továbbá a brassói fiók-élelmezési rak-
tárnál betekintés céljából felfektetett hirdetésekben
és feltételi füzetekben foglaltatnak, mely utóbbiak in-
gyen kaphatók.

Nagyszeben, 1906. június hó 20-án. 1765

A cs. és k. 12. hadtest hadbiztossága.

Elpusztíthatatlan

minőségű

juta-, len- és kender-

zsákok

legtisztább magyar lenből készült
vízhatlan vitorlavászon és
juta kazal, gép- és
szekértakaró

ponyvák

bármily nagyságban gyári
áron 1738

kölcsönzsákok

minden célra

kölcsönponyvák

vasuti kocsik, szekér, be-
hordási, rostaalj és repce-
ponyvák és asztagtakarás-
hoz legmérsékeltőbb köl-
csönj ellenében

Kölcsön és vételre

vízmentes esőköpenyek

Hungária

kétszer sodrott favéges kézi
kévekötelek.

130, 140, és 150 centiméter
hosszban

Minden anyag töltésére al-
kalmatlan egyszerűhasznált
zsákok vétele és eladása:

Nagel Adolf

zsák- és ponyva-
nagyraktár és kölcsön-
intézetében.

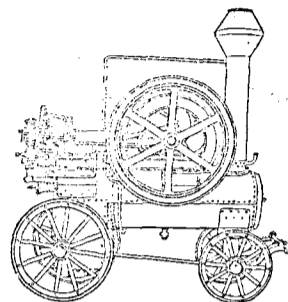
BUDAPEST,

V., ARANY JÁNOS-utca 10.

Sürgőnycim:

„Nagel, Budapest.“

Vidéki telefon: 35—92 sz.

Beck és
Gergely

Budapest, V.,
Váci-ut 12.

1725

Benzinmotoros

cséplőkészletek. Teljes
malomberendezések.

benzin-, szivógáz- vagy más üzemre.

Teljes olajgyári berendezések.

Elismert legjobb kivitelben szállítat-
nak s mindenkor raktáron megte-
kinthetők.

BONODOR-folyadék!

A legbüzösebb árnyékszékzapot húzamosabb
időre rögtön eltávolítja. Bruttó 5 klgammos bádog-
szelenczébe bérmentve 7 korona 50 fillér. — Ele-
gendő 1 évre. 1 kiló próbacsomag 2 korona 50 fillér
szállítás nélkül.

BONODOR-POR 5 kilós csomagokban 7 korona
bérmentve. — 1 kiló próbacsomag 2 korona szállí-
tás nélkül. 1721. II.

A gazdaságban használjuk: különösen istálló-
ban, ólban, az alomra szórva A trágya úgy a vető-
magvak conserválására. Bővebb felvilágosítással szol-
gál Fodor Ferenc, Budapest, Kisfaludy-u. 40.

Mótor-benzint

minden fajstuliban és mindennemű motorhoz
alkalmasat jutányosan szállít a

Kőolajfinomító-gyár Részv.-társ.
brassói gyárából.

Megrendelések a brassói irodába intézendők.
Benzin adómentességére vonatkozó eljárást
illetőleg, a kellő felvilágosítás ugyanott kész-
séggel megadatik. 1687.

Munkácsy-féle szab.

TAKARÉKTŰZHÉLYEK.

1904. Földmívelésügyi miniszt. 600 k. első díja.

1904. Veszprém megyei gazdasági kiállítás Aranyérem.

1904. Hódmezővásárhelyi gazdasági kiállítás Elismerő oklevel.

1905. Nagynyedi IV. Gazd. orsz. gépkiállítás áll. Ezüstérem.

Mindenféle igényeknek megfelel, készül 22-féle nagyságban

Csempeburkolattal is.

Arjegyzéket és költségvetést ingyen és bérmentve küld:

LOSSINSZKY IMRE okl. gépészmérnök,

BUDAPEST, V., ker., Lipót-körut 7. szám.

1759

Szivattyuk és Mérlegek

különleges gyár
Garvenswerke,
WIEN, II, Handelsquai No. 130.
Mintaraktár: I., Schwarzenbergstrasse No. 6.

1718

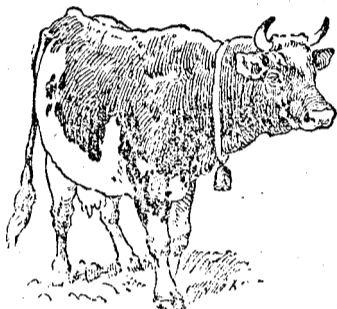
1900. párisi világkiállítás Grand Prix.
KWIZDA FERENC JÁNOS
cs. és kir. ausztriai-magyarországi, kir. román és bolgár fejed. udv. szállító, ker. gyógyszerész
1737. I. **Korneuburg, Bécs mellett. — Lósporcikkek.**

Kwizda-féle Restitutions-fluid

cs. és kir. szab. mosóvíz lovak számára.
Ára egy üvegnek 2 kor. 80 fill.

Több mint 40 éve használják az udvari és más nagyobb istállókban, ugy a polgári mint katonai körökben, az izmok erősítésére, nagy használat előtt és izombénaság ellen. A lovat trainingben igen nagy munkabírásra képesíti.

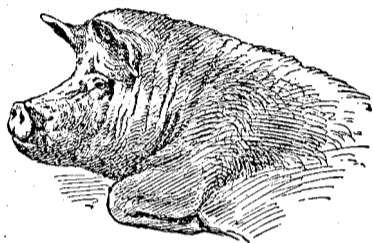

KWIZDA-féle

Korneuburgi marha-táppor.

Étrendi szer lovak, szarvasmarhák és juhok részére. — 50 év óta a legtöbb istállóban használatban étvágytalanság, rossz emésztésnél, a tej javítására s a tejelés fokozására. 1 doboz ára 1.40 K. 1/2 doboz 70 fillér.

Csakis ezen védjeggyel valódi. — Képes árjegyzék ingyen és bérmentve. Főraktár: **TÖRÖK JÓZSEF** gyógyszerháza, Budapest, VI., Király-utca 12 és Andrássy-ut 26, szám.

Kwizda-féle sertés- és baromfi-por

Egészségi por a hizlalás előmozdítására.
Kis doboz Kor. 1.20. Nagy doboz Kor. 2.40.

Kwizda-féle baromfi-por

dietaetikus szer a tápszerhez való hozzáadásra ludak, kacsák, tyúkók, gyöngytyúkók, páv.k.stb. részére. Egy doboz ára K. 1.

Legyek

istállóból, konyhából, mézsárszékből, vágóhidról biztosan elűzetnek, ha **Légy-Bonodor** ral megszeliük. — Legjobb már tavaszkor! — Egy kiló elegendő 25 m² méterre. 5 kiló, leirással, 6 korona, franco, utánvétellel

FODOR FERENC
Budapest,
Kisfaludi-utca 40. szám.
1721. I.

Hirdetések a legjutányosabb árban fölvetésnek a kiadóban.

Az Erdélyi Kereskedelmi Társaság **FODOR és TÁRSAI** megbízásokat elfogadnak

Jármos ökrök tinók,

sertések, juhok, lovak és egyéb tenyész- vagy használati állatok beszerzésére és azokat felelősség mellett gyorsan és jutányosan direkt forrásból közvetít.

Cim:
Erdélyi Kereskedelmi Társaság Kolozsvár, Szentegyház-utca 2-ik szám.
1762 Telefon 311.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
BUDAPEST, VIII. Baross-utca 10. II. em.
Alakult 1900.

Biztosítéki alap:

Alapítványok a kormány hozzájárulással	1,953.240.—
Tartalékok	601.263.93
Összesen:	2,554.503.93 K.
1901. évi fölösleg	90.349.— K
1902. " " "	59.782.26 "
1903. " " "	109.331.73 "
1904. " " "	72.438.23 "
1905. " " "	61.730.60 "

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen, ugyszintén az ember életére különféle módozatok szerint.

Az üzlet eredményben a biztosított tagok díjarányukban részesülnek és az 1901. évi üzletfeleslegből ugy a tűz, mint a jégkár ellen biztosítva volt tagok 4%-os díjvisszatérítést kaptak.

Az 1902. évi üzlet feleslege közgyűlési határozattal tartalékba helyeztetett. Az 1903. évben jégkár ellen biztosítottak 4%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1904. és 1905. évben a jégkár ellen biztosítottak 2-2%-os díjvisszatérítésben részesültek. Az 1906. évben a jégkár ellen biztosítottak, kik 5-10 évre adják fel biztosításukat 5% engedményben részesültek.

Biztosítási ajánlatok benyújthatók közvetlenül vagy a képviselők közvetítésével. Nyomatványnyal és felvilágosítással minden irányban készséggel szolgál.

1013

az igazgatóság.

Seffer Antal SPORT ESZKÖZÖK és KÖTÉLGYÁRTÓ IPARTELEPE

BUDAPEST, IV., KÁROLY UTCA BOLTSZÁM 12. (KÖZP. VÁROSHÁZ ÉPÜLETE)

Függőágy: 2.75 frt-tól
Gyermek butor nagy választékban.
Lawn-Tennis kerítő háló fuggólyesen álló szemekkel
Vízmentes ponyva és zsák
Látháló-párja 8 frt-tól
Összehajtható kerti butor nagy választékban.
Kötél hálósó: 4 mtr. 6 frt.
Tornatermek berendezése és felszerelése
Szertornák hadsereg részére.
Teke baba esgolyó
Mindennemű kötélárú hosszú száruk kenderből.
Összehajtható támlásszék. Csikos vitorlavászonnal drb. 360 frt-tól.
Valódi angol Lawn-Tennis labda tzt. 3 frt. 50-tól.
Valódi angol esamer. Racket 3 frt-tól.
Gyűrűhinta szabályozható kötélen 3 frt-tól.

TELEFON: 15-56. (Árjegyzék kívánatra ingyen és bérmentve, Vidéki megrendelések pontosan foganatosítanak.) ALAPÍTOTT: 1878.

Gyakorlatban kitünően bevált. Számos elismerés.

Nedves falak Istálló mennyezetek

gyökeres kiszáritása, tökéletes páramentesítése, „KOSMOS” hornyolt asphalt lemez alkalmazásával.

Részletes ismertetés az „Erdélyi Gazda” 1906. évi 7. és 8. számaiban is megjelent.

GREIF ANTAL

okl. mérnök műszaki irodája

Budapest, VIII., Salétrom-u. 10.

— Telefon 89-24. —

Mindennemű felvilágosítás, minta, ismertetés és költségvetés díjmentes.

1679

Képviselők kerestetnek.